

Dibohindi Hoafi Weindahifembo Hoaf-ane Hoafi God ai Sonimbo weindahimareandi

Boatei hoafi

¹ Hoafi nda dibo mengoro-ane, nga Sisas Kraiss ai weindahimareandi. God ai ahandi ratupuriyei-rihundeimbi ranaheimbo nini-moatukuni nimehinou tukufemboayo nafuimbiyunduri yahuhaya Sisas Kraissimbo nafuimayundo. Rani-moatukuni ra sunambeahindi nendi ai Kraissindi ratupuriyurandeimbi Son, wambo sowana koarheira kusu weindahimareandi. ² Raniyo asu Son ro nini-moatukuniyo hoeimarheandi ranahambo anihondumbo hoafimayahi. Rani-moatukuni ra Godindi hoafimayo-wamboyo asu Sisas Kraiss ai ranahambo anihondumbo hoafimayu. ³ Nindou ai nini-moatukuni sunguna tukufemboayo hoafi nda nindou bidifiriyei himboahu ritimira arandi aiana hihifi-hihifimbiyu-wamboane. Asu nindou didiyei ai ndani hoafi suru papimarandi ranahambo himboriyei hehi sunguarhindai hihifi-hihifimbeyi-amboane. Nini-moatukuniyo tukufemboayo si ra ngiri amitata tukundifeyo.

Kraissindi nendi 7-ngoafumbi amarei aheimboane hoafi nda

⁴ Ro Son-anahî nda, ro 7-ŋgoafümbî Kraisîndî nendî Esia hîfambe amarei sîheimbo sürü nda paparîhandî.

God haponda anüngu, horombo hondü manüngu, asu süngunambo nîngomboayu ranani, asu yifiafi 7 ranai ahandî adükarî bogorîndî nîmarî-fondî hanğîfoani amarei, asu Sisas Krais aianeî sîheimbo moani hîpoambo-ndîhindürühi ŋgusüfoambe afurîfe kifimbi hohoani mo mbîsahü-ndüramboane. ⁵ Sisas Krais-ana ai ndore anîhondümbö weindahî hoafîyu-randeimb-ani. Ai boateî yîfîhündî botîfi haya, asu ai muŋguambo moatükunî hîfî ndanîhü bogorîmboyahi nînouayei ranahei adükarî bogor-ani. Sapo Sisas aiyu sîhefîmbo moani hîpoambo-reamunühi ahandî horî ranambo moaruwai-ambeahîndî aboedambo-mareamunî. ⁶ Ranîyu sîhefîmbo, God ahandî afîndî ranahandîfihî dîdîbafîfe-rambohünda adükarî bogorîmbore hînîŋgî-mareamunî. Sisas Krais aiana ndürî adükarümbîndu haya koadürümbö-koadürümbö ŋgînîndîmbiyu-wamboane. Nga anîhond-ane!

⁷ Awi se hîmborîyei! Ai ŋgîrî amîtata mburüŋgai bitapînde haya kudu.

Nga asu muŋguambo nindou ai hoeindî-horîmboyei.

Asu yifiarînambo wafusîmaründümo nindou amboa hoeindü-wurîmboemo.

Asu ahambo sünguna muŋgua hîfînîndî sîrî amboa arani-hoafîndeimboyei.

Yîni, ndani-moatükunî ra tükündîfemboe. Nga anîhond-ane.

⁸ God Adükari ai hoafiyuhü yahuya, “Roanahi horombodidiya asu süngudidiya arihandi. Roanahi haponda animboahi, horombo manimboahi asu sünguna nimboamboyahai. Asu ro nginindi hamindi hond-anahi,” mehu.

Son ai Kraisimbo hoeimariri

⁹ Ro sihei wandafi Son-anahi. Ro sebabidimbo ninjombo asubusi Sisadibo asahümündi ra semindi mburumbo God nginindi hifandarandi ranambe ninjomboanahi. Sihiri munquambo nine tinirifo afindi tükefeyo ra mamihiniingrou nimboefimbo sahumindefüh-anehi. Ro Godindi hoafi asu hoafi Sisas weindahimareandi ra bokamari-heheandamboyei wambo hemafoari-hindira asu ro ha airan Patmos-wami manimboahi. ¹⁰ Adükarindi si ra tüküfehüyo asu Yifiafi Aboedi wandi fiambe nginindi tüküfehüyo asu wandi daboadani himboriyahane nindou mamihofimayu ra fufuji nahurai pukuna hoafimayu. ¹¹ Ai yare hoafiyuhü yahuya, “Nini-moatükunüyo hoeiaro-wandi ra se bukambe sürü papinda mbunda 7 ngoafümbi Kraisindi nendi amarei aheimbo sowana koandihoefti. Ngoafi ranana Efesus, Smerna, Pergamam, Taiataira, Sardis, Firadefia asu Raodisia-anei,” mehu.

¹² Raniyahi asu nindou düdi wambo hoafimayu ranahambo hoeifimbo sahehea, hihiriyahe hoeiriheandane gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 ranai maninjomonda hoeimarheapuri. ¹³ Raniyo asu nindou mamiram nindife fondi rani mbusümo manüngu. Aiana Nindou Hondü nahurayu. Raniyu ai

hoandari hoeari güdeandani hani tñjari gabudi-mafoareandamboyu asu gorinambo nafümbi ret nahurai ahandi misindi-hamindihü hühire haya manüngu. ¹⁴ Ahandi mbiro asu mbirinani ana kayahi ninendi kifohayo asu süntü kifohi nahurai hamindimayo. Raniyo asu ahandi himboari ranai hai imami nahuraimayo. ¹⁵ Ahandi tñjari ana ain hai adükarambe mandife mburimbo himboamupuimbo-arandi rahurai hamindiyoyo makiaro. Raniyo asu ro ahandi hoafi ra himboriyahani sopo hoe hohoambuyo haya aho nahurai fumayo. ¹⁶ Asu ai mupui 7 ra warihondü warani waramberamündü haya manüngu. Asu ami-yomondi pisao ra yiboboani yihümindiyoyo-weimbi yihümindihamindirani ahandi yahamonindi moanambühi tükife mbumarandi. Asu ahandi ngusümboari ranana sopo hüfnimbo hüfhamindi si boakafoareandi nahurai hamindi simayo.

¹⁷ Raniyahi hoeirihinihünda asu ahandi yirikimi yifi nahurai pimayahi. Raniyu asu ai ahandi warihondü wara ra wandiwami nande mbura hoafiyuhü yahuya, "Awi se yihimbo-ndamboyafi. Roana weangurühi-didi hondüya asu süngu-didi hondüya-rhandeimb-anahi. ¹⁸ Asu ro yangiri nda animboahi. Horombo yifimayahisi, nga se himboyafi, roana haponda yangiri koadürümbo-koadürümbo animboahi. Ran-anahi asu ro Yifiyo-ramboane asu yifiafi ngoafi yipuri ra hifandarihandi. ¹⁹ Ranimboane awi nine-moatükuni hoeimarowandi asu haponda tükefeyo-ane asu sünguna tüküfemboayo ra se sürü papindandi. ²⁰ Sopo se hoeimarowandi

mupui 7 asu gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 wandi warihondü warani ranana dibohindi hoafi meŋgoro-ane. Ranahandi nimindi ra ndahurai-ane: Mupui 7 ranana Kraisindi nendi-yei sünambeahindi nendi 7-anemo. Ram nimindi 7 ranana Kraisind nendi 7-anei,” mehu.

2

*Kraisindi nendi Efesus ŋgoafi#hü amarei ahe-
imbo hoafi aho*

¹ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisindi nendimbo Efesus ŋgoafi#hü hifandarandür ranahambo sürü papindandi.

Nindou mam ai mupui 7 ahandi warihondü warani semündü haya gorinambo nafümbi ram nindife fondi 7 ran mbusümo hoahoangu wakimareandi ai hoafiyuhü yahuya, ² ‘Se muŋguambo moatükuni wambohünda ratüpuriyei arihündi ra ro fifir#hea-mboanahi. Asu ambe yaho y#boaruko-y#boarukofih hi#n#ŋ#ifekoate ti#ri#foyeih ratüpuriyei arihündi. Seana moai nindou moaruwai ranaheimbo sihei mbusümo ni#ngombo yifiriyei. Nindou ai hoafiyomondüh#ya, “Ro-amboa Kraisindi hoafi sahum#ndefi hefi-r#hundeimb-ane#,” mehomo, ŋga an#hondü ana wan, se ranahamumbo y#bobor#hipurüh# fifir#hind ra ai tikai hoafümbi nindou ya#r#anemo. ³ ŋga seana ambe sei hehi ŋg#n#indi nimboeimbo asu wandi süngu ti#ri#fo ra sahümüdi hehi

tɪŋɪrɪfoyeihɪ moai wambo sɪŋgufembo ra hɪnɪŋgɪrɪhɪndɪ.

⁴ Nga sɪhafɪ hoafɪ akɪdou engoro. Se weaŋgurühɪ wambo ŋgusüfo pamarowandɪrɪ, ŋga haponda hɪnɪŋgɪ-marowandɪrɪ. ⁵ Se aboedɪ hohoanɪmo hɪnɪŋgɪfekoate-yafambe manɪmbafɪ ra nahurai hohoanɪmondafɪ. Nga asu hapondanɪ ana se moaruwai hohoanɪmo hɪnɪŋgɪro hawa horombo weaŋgurühɪ sɪŋgumarowandɪ nou sɪŋgundandɪ. Asu se sɪhafɪ hohoanɪmo ra ŋgorü-sɪŋgufekoate-ayafɪ ana, asu ro tükündähe sɪhambo tɪŋɪrɪfo ndahanɪnɪhü sɪhafɪ ram nɪndɪfe fondɪ ra raguanambo-ndɪheamboyahɪ. ⁶ Awi aboedɪ hohoanɪmo ranana sɪhafɪ flambe nɪmarɪmboane: Asu ranane Nikorasɪndɪ sɪrɪhündɪ nɪndou ranahɪ hohoanɪmo ranahambo yɪboarukoro hafɪ arandɪ. Ro-amboanɪ ahei hohoanɪmo ranahambo ana yɪboaruko-rɪheandühanahɪ.

⁷ Nɪndou ai hɪmboambe-mbɪndühɪ ana, awi ai moanɪ hɪmbo yangɪrɪ kümbɪreandamboane, sapo Godɪndɪ Yɪfiafɪ Aboedɪ ranai Kraisɪndɪ nendambo hoafendürɪ ranahambo! Nɪndou ai yɪfiarɪyu taborarɪhoayu ana, nɪmɪ nɪndoumbo yangɪrɪ senda nɪmboei-rɪhündeimbi ranahandambo sesɪ yɪmai mbɪsaha, ndemündümbui. Nɪmɪ ranana Godɪndɪ nübürambe-ane anɪŋgo, ” mehu.

*Kraisɪndɪ nendɪ Smerna ŋgoafɪhü amarei ahe-
imbo hoafɪ aho*

⁸ Nɪndou ranai hoafɪyuhü yahuya, “Sünambeahɪndɪ nendɪ Kraisɪndɪ nendambo

Smerna ngoaf#hü h#fandarandür# ahambo sürü pap#ndand#.

Nindou düdi ai wea#gurüh#d#d# asu sü#gud#d# y#f#yu haya asukai yang#r# anü#gu, ai ndare hoaf#yuhü yahuya, ⁹ ‘Ro f#f#r#heand# s#hei t#ñ#r#fo af#nd# asu napokoate-ayei ra, nga se mu#guna napo af#ndeimb# hond-anei! Ro f#f#r#heand# nindou bod#mond# ai s#heimbo hoaf# moaruwai hoaf#mehündür# ra. Ai hoaf#yeh# seiya, “Roana Sudahünd-anef#,” masei, nga aiana Suda hondüyeipoan#. Aiana Satan#nd# nend# yang#r-anei. ¹⁰ N#ne asübus# ndeara ak#m# ham#nd# s#heimbo tüküfemboayo ranahambo se yowan# y#h#mboyopoan#. Himbor#yey! Satan ai b#d#f#r# s#heimbo refe hoeifendür#-mbohündambo karabusi-ndearümbui. Asu 10 si se af#nd# t#ñ#r#fo-ndeimboyei. Nga se an#hondümbond#hi ngeimbo y#f#yey amboan# ro yang#r# n#ngombo hohoan#mo ng#n#nd# napo nahurai ndahandür#mboyah#.

¹¹ Nindou ai h#mboambemb#ndüh# ana, awi ai moan# h#mbo yang#r# kümb#reand-amboane sapo Yifiaf# Aboed# ranai Krais#nd# nendambo hoafayondür# ranahambo. Nindou d#d#yey y#fiar#yey tabor#hehi-r#h#ndeimb# aheimbo ana ng#r# asukaiyo y#f#mboayo ranambo moaruwaimbo-ndeandür#, ” mehu.

Krais#nd# nend# Pergamum ngoaf#hü amarei aheimbo hoaf# aho

¹² Nindou ranai hoaf#yuhü yahuya, “Sünambeah#nd# nend# Krais#nd# nendambo

Pergamum ngoafihü hifandarandürî ahambo sürü papindandi:

Nindou mamî ami-yomondi pisao yiboboani yihüm+ndeimbi masemüdu ranai ndare hoafiyuhü yahuya, ¹³ 'Ro nahi se nimboei ar+hündî ra fifir+he-amboanahî. Ngoafi ra sapo Satan ai ahandî ng+nindî hifandarandî ranihü. Nga seana, wandî ndürî ranahambo kîkîhîsafî-randîfîmbo-anafî. Horombo Antipas ai wandî ndürî ranahambo weindah+re-randeimbi manüngu asu moanî wandî hoafî ranî yang+rî hamîndî süngumare hu. Ranîyo asu sapo Satan ai nîmarü ngoafihü ranihü sîhei mbusümo ahambo hîfokoamarîhora yîfîmayusî, nga ranî-sîmboanî se moai sîhei anîhondümböfe ra dîbonapîrîhindî.

¹⁴ Nga awi ro sîheimbo hoafiyondürîmbo hoafî akîdou mbegorî. Awi sehündî bîdîfirî aiana Beramîndî hohoanîmo ra ng+nindî kîkîhirî-hümündimboanei. Ai Berakîmbo yamundîmarira asu Berak ai Israerîmbo moaruwai hohoanîmo nafuimendüra süngurîhindühî tîkai godîmbo sesî sîhefeimbîhündî sahüsi marîhündî. Asu nindowenihî ai nîmorehî sîsîhîmoyomo asu nîmorehî ai nindowenihî bîrabîrîyei marîhündî. ¹⁵ Rahuraj sehündî nindou amboa bîdîfirî Nikorasîndî yamundîfe süngurîhi-rîhündeimboanei. ¹⁶ Ranîmbo-hündambo-anîmbo awi sîhei moaruwai hohoanîmo hînîngîndîhi hehi aboedî hohoanîmo süngundîhindî. Asu se refekoate-aye ana, ro nîmehünou sîheimbo-so dügümbö ranî-babîdîmbo wandî yahamo pisao yihümîndî tüküfe anîngo ranambo yîfiarî-ndamboyahî.

17 Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendüri ranahambo. Nindou düdi ai yifiari ra titaboara-foareandi ana, nindou ranahambo sunambeahindi sesi bidifiri, ahandi ndüri mana, dibo engoro ra ndahandomboyahi. Asükainda ro nimoei kifohi ndüri simbori peningoweimbi ahambo ndahandomboyahi. Nimoei kifohi ranifih ndüri apaiaro ra nindou mam ai-amboani ngiri fifirindeandi, nga nindou sapo düdi ndüri asemüdu ranai yangir-animbo fifirindeambui, ” mehu.

*Kraisindi nendi Taiataira ngoafihü amarei ahe-
imbo hoafi aho*

18 Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sunambeahindi nendi Kraisindi nendambo Taiataira ngoafihü hifandarandüri ahambo sürü papindandi:

Godindi nimori, nindou düdi ai ahandi himboari hai imami nahurai asu ahandi tinari ain hai adükarambe mandife mburimbo himboamupuimbo-arandi nahurai, ai ndare hoafiyuhü yahuya, 19 ‘Se nini-moatükuniyo ratüpuriyafi arandi ra ro fifiriheamboanahi. Sihafi hipoambofe hohoanimo, anihondümböfe hohoanimo, fehefe hohoanimo, asu shambo tinirifo tüküfeyoani moan-ane yahoefe ningo hohoanimo ra ro fifiriheandi. Se horombo ratüpurimayafi ranahambo ngasünde haya haponda afindi hamindi ratüpur-ayafi ranahambo ro fifiriheandi.

20 Nga ro sihambo ndanahambo hoafi akidou engoro. Asu se Seseberimbo nimesi safühi hiniŋimarowanda tikai yamundife ra yamunde wakimareandi. Ai hoafiyohü yahoya, 'Roana Godindi hoafi hoafiya-rihandeimb-anahi,' meho. Nga ai wandi ratüpuriyei-rihündeimbimbo tikare-haya yamundimareandüra nimorehi sisihimoyei asu nindowenihü birabiriyei asu tikai godimbo sesi sihefeimbihündi sahüsi marihündi.

21 Rananimbo ahandi moaruwai hamindi hohoanimo ra hiniŋgire haya hihirife aboedi hohoanimombeyo sahehea afindi si rarihe hiniŋimari-heandiyosi, nga asu ai ahandi rani hohoanimo ra daboadanambo-fembo moei meho.

22 Awi nimorehi ranahambo ro tñirifo semindirambo fondi rani wami pindheamboyahi! Asu nindow didiyomo ai-babidi nimorehi sisihimoyomo marundi amboa hifi ndanihünda moaruwai hohoanimo ra hiniŋgife-koateayomo ana, afindi hamindi tñirifo ndowandumboemo.

23 Ro ahambo süngurihi-ndeimbimbo amboa hifokoako-boadihearümboyahi. Rananimbo asu munquambo Kraisindi nendi ai wambo animboya, Nindow aiana ngusüfoambe asu hohoanimo ambe türüfoare fifireandeimb-ani. Asu mamami nindow se moaruwai hohoanimomoyei ranahambo simbori tñirifo ndahandürimboyahi.

24 Taiataira ngoafihündi seana moai ahandi yamundife rani süngurihi rihündi. Asu ro fifirihendi, seana moai Satanindi hoafi dibohindi hohoanimo ase ra fifirihindi. Ro

hoafehandürí, s#heimbo ngorü t#ñirifo ra ng#r# s#heiwam# ana nand#heandürí. ²⁵ Nga se mu#guambo hohoan#mo masah#m#ndi ra ng#n#nd# k#k#h#safi nd#h#m#ndi n#mboei ngeian-an#mbo ro t#k#ndaheamboane.

²⁶ Nindou düdi ai yifariyu humbo titaboar#foare haya asu ro hohoan#moayah# rani-s#ngu yang#r# s#ngura humbo bidif#ran#mbo ana, nindou ranahambo ng#n#nd# ndahandomboyah# wand# Ape wambo masend# nou. Ranan#mbo asu nindou ranai mu#guambo nindou h#f# ndan#h# an#mboei ranaheimbo h#badar#mbui.

²⁷ Ai ng#n#nd# ham#nd# n#ngumbo yika-mun#nambo h#badar#mbui.

Asu ranan#mbo aheimbo har#ndund#ran# h#p#r# h#f#nambo naf#mb# nahurai bo-bor#ndeambui. *Buk Song*

2:9

²⁸ Asu ai ngas#nd#-mareand#nd#r# rani nafuim-boh#nda ro ahambo bot#bot# ndahandomboyah#.

²⁹ Nindou ai h#mboambemb#nduh# ana, awi ai moani h#mbo yang#r# k#mb#reand-amboane, sapo Yifiaf# Aboed# ranai Krais#nd# nendambo hoafendürí ranahambo!’ ” mehu.

3

Krais#nd# nend# Sardis ngoaf#h# amarei ranaheimbo hoaf# aho

¹ Nindou ra as#kaiyu hoaf#yuh# yahuya, “S#nambeah#nd# nend# Krais#nd# nendambo Sardis ngoaf#h# h#fandarandürí ahambo sürü pap#ndand#:

Nindou mamî ai yifiafi 7 asu mupui 7 semünduweimbi-mayu ai ndare hoafiyuhü yahuya, ‘Ro sihambo se nîne ratûpuri rawarowandi ranahambo fifiriheandi. Nindou ai hoafiyeyihî seiya, “Seana yangiri anîmbafi,” maseisi, nga anîhondü ana se munguna yifiyafi-mboanafi. ² Se himboari birihoefi! Sihafi anîhondümböfe hohoanîmo ra moendikoate-yoambe nginîndi nîmbafimbo kikihisafîndandîfi. Nga ro hoeiriheandani se nîni-moatükuniyo rawarowandi ranana wandi Godîndi himboahü awi aboedi ndorîhoeimbi hamîndi-yopoani. ³ Se nîni-moatükuniyo himboriyafi mbura asu masowandîfi ra mitanînda-ndimboyafi. Nga himborîndafi mbunda asu sihafi moaruwai hohoanîmo ra hîniîngîndo hawa asu aboedi hohanîmo süngundowandi. Se himboari birihoefi hawa hibadandi, nga ro sihambo sowahi hümbuhünümbi nindou nahurai tükündahe-amboyahi asu se ngiri ro tükîfemboayahî ra fifirîndowandi.

⁴ Nga asu Sardis ngoafihü nindou bodîmondî ahei hoearî ranana aboedi afîsahoyokoate-ane. Asu rananîmbo ro-babîdî hahabodeihü sapo ai aboedi hamîndî wambo kifohî hoearî gudîhimboyei. ⁵ Nindou düdi ai nginîndî semündü haya yifiariyu hu titaboara-foareandi anîmbo ai nahurai kifohî hoearî güdeambui. Asu ro ngiri yangiri niîngombo bukambe ndürî sürü papîmarandi ranambeahîndî gogorîndî-heheandi. Nga ro wandi ape asu ahandî nendi-yomondi himboahü hoafîndahühi anîmboya, ‘Wand-anei,’ mbîsamboyahi. ⁶ Nindou ai

h#mboambe-mb#nd#h# ana, awi ai moan# h#mbo yang#r# k#mb#reand-amboane, sapo Yifia# Aboed# ranai Krais#nd# nendambo hoafend#r# ranahambo,'” mehu.

Krais#nd# nend# Firadefia #goaf#h# amarei ranaheimbo hoaf# aho

⁷ Nindou ra as#kaiyu hoaf#yuh# yahuya, “S#nambeah#nd# nend# Krais#nd# nendambo Firadefia #goaf#h# h#fandarand#r# ahambo s#r# pap#ndand#:

Hoaf# ndanana sapo nindou d#di s#r#hoeimb# hond#yu haya an#hond#mbo hoaf#yu-randeimb-ani. Aiana Ad#kar# Bogor# Defit#nd#-mayo ki sem#nd#mboani yipur# ra s#b#d#henda asu nindou mamai-amboan# #g#r# as#kaindu pandeand#. Asu ai parareand# ra #g#r# #gor# ai s#b#d#hend#. ⁸ Ro se n#ne-rat#pur# rat#pur#yaf# arand# ra f#f#r#hea-mboanah#. Asu se nd#r#koate-ayaf# ra f#f#r#heand#, #ga ro n#n#-moat#kun# mboyo yamundi-mar#hean#n# ra se s#ngurand#h# asu wand# nd#r# d#kefembo moai amoan#ng#yaf#. ⁹ Ran# nindou Satan#nd# rotu worambe mamarei ranai seiya, ‘Roana Sudah#nd#-anef#,’ maseisi, #ga aiana an#hond# Suda-yeipoan. Aiana t#kai hoaf#mb# nindou yang#r#-anei. Ro yand#heran# s#haf# h#mboah# t#k#ndahi s#haf# yir#k#m# yir#mbo pus#nd#himboyei, asu ro s#hambo hohoan#mo-ayah#n#n# ra ai f#f#nd#himboyei. ¹⁰ Ro s#hambo sah#ya, ‘T##r#ifo s#hambo t#k#nd#feyoan# se moan-ane mb#saf# #g#n#nd# n#mbaf#,’ masah#. Asu se hoaf#

ra süngumarowandi. Ranimbo-hündambo-animbo asu ro sishambo hibadihanini-mboyahi tñjirifo nindou munguambo ndani hifihündi ranaheimbo refe hoeifendürimbo si tükefeyo rani-simboani ra ngiri sishambo tükündifenini.

¹¹ Ngiri amitata ro sishambo sowana tükündaheandi. Anihondümböfe hohoanimo se kikiharandifi ra awi hin+ngindo-wamboyafi. Nga kikihindandifan-animbo asu nindou bodimondi ai sifahfi aboedi harihefimbi takini-mayo ra raguanambofe-koatembeyeamboane.

¹² Nindou düdi sapo yifiariyu titaboari-foareandeimbi-mayu ranahambo ana ro wandi Godindi wori ranambe kambohoanimbondihin+ fondihi hin+ngi-ndihinimboyahi. Asu ai ngiri wori ra hin+nginde haya weindani tükündüfiyu. Asu ro-ahandifih wandi Godindi ndür+ pandihe asu wandi Godindi ngoafi adükari simbori Serusarem ranahandi ndür+ amboani pandiheamboyahi. Sapo rani ngoafi ranai animbo sünambeahindi hifina wandi God sowahindi kodomboe. Rananimbo asu ro-amboani wandi simbori ndür+ nindou ahandifih pandihe hin+ngi-ndiheamboyahi.

¹³ Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai himbo-yangiri kümbireand-amboane, sapo Godindi Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafendür+ ranahambo, ” mehu.

*Kraisindi nendi Raodisia ngoafihü amarei ahe-
imbo hoafi aho*

¹⁴ Nindou ra asükaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Rao-

disia ŋgoafihü hifandarandürî ahambo sürü papîndandî:

Anîhondümbo hoafiyu-randeimbi ai muŋguambo God nafimarandî ranahandî nîmîndî ra ndare hoafiyuhü yahuya, ¹⁵ 'Se nîne-ratüpuri ratüpurayafi ra fifirîhenîni-mboanahî. Asu awi se moai wambo daboadi hîhîrowandîrî asu moai ŋgusüfo parowandîrî. Awi se wambo daboadi hîhîrimbaro-wandîrîyo asu ŋgusüfo pambarowandîrîyo saheheamboyahî. Nga se wambo akîdou yangîrî anîhondümbo-rowandîrî arandî. ¹⁶ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu awi ro sîhambo daboadi hîhîrîndî-heanîni-mboyahî. ¹⁷ Nîndou se raro hoafiyafühi safîya, 'Roana kakî afîndeimbi nîndouya hehea napo afîndeimb-anahî. Ranîmbo-wambo asu ro moai mamî moatükunî napo amboanî mbonîmborî-hamîndîhî,' asafi. Nga wanî. Se moai nîndou wudî nîŋgoyafi. Seana nîndou moaruwai hamîndîyafi hîmboatîharîyafi hawa moanî nîndou safî yangîr-anafi. ¹⁸ Awi ro sîhambo dibafîndîheanîni samboanahî. Se napo afîndeimbi hondü tüküfembohünda wandî-mayo gor hondü nda pemîndafi. Asu sîhafî amoanîŋgümbî safî yangîrî fi ranahambo gabudîfembohünda kifohî hoearî amboanî pemîndafi. Se hîmboatîhar-ayafi ranîmbo-hündambo se hîmboarî aboedî asükaiyo hîmboarîmbohünda hîmboarî marasin bîdîfîrî pemîndafi.

¹⁹ Nîndou daboe ro hohoanîmo-ayahandürî ranaheimbo ana moaruwaimborîhe hoafeyahandürühi asu aheimbo didîboado-

r#heand#r#h-anah#i. Ran#mayo-wamboane awi se af#nd#i hohoan#mondaf#h#i moaruwai hohoan#mo ra h#n#ng#ndo mbunda aboed#i hohoan#momayo ra ndowand#f#i s#ngunda ngaf#i. ²⁰ Awi se h#mbor#yaf#i! Ro yipur#-kimi n#mboambo p#rako-p#rako-ar#hand#i. Nga asu nindou d#di ai ro p#rako-p#rako-ar#hand#i ra h#mbor#yuh#i wambo yipur#i s#b#dar#hend#r#i ana, ro ahand#i worambe keboehe ai-d#bo ses#i dagad#han#i asu ai-amboa ro-d#bo n#mand#i ded#mbui.

²¹ Ro yifiar#ya t#taboari-mafoareand#i nindouya heheamboanah#i asu hapondan#i ro wand#i Apend#i n#mar#fond#i ran#wam#i amar#h#i. Nga nindou d#di ai-amboan#i yifiar#yu t#taboaf#oarea-ndeimb-ayu ana, asu ro-d#bo y#n#i mb#saha wand#i ad#kar#i bogor#nd#i n#mar#fond#i ran#wam#i n#mand#i ded#mbui. ²² Nindou ai h#mboambe-mb#nd#h#i ana, awi ai h#mbo-yang#r#i k#mb#reand-amboane, sapo God#nd#i Yifiaf#i Aboed#i ranai Krai#nd#i nendambo hoafend#r#i ranahambo, ’” mehu.

4

God#mbo s#nambe heir#nambo h#h#f#i h#h#f#iyeh#i kak#sao-ar#hor#i

¹ Raniyah#i ran#-simboan#i ham#nd#i ro yafogoad#nambo nahurai s#nambe yipur#i ranai s#b#d#r#hoai menjorowa hoeimar#heand#i. Raniyo asu h#mbor#yahane wambo hoaf#i mam#i horombo fufun#i nahurai hoaf#mend#r#i ranai hoaf#yond#r#h#i yahoya, “Awi, se

ndühi sühüfan-animbo ro sihambo nine-
moatükuniyo süngunambo tüküfemboayo
ranahambo hoafindahan+ni,” mehondiri.
² Nimehünou Godindi Yifiafi Aboedi ranai
wandi fiambefeyowohüyo asu adükar+ bogorindi
nimarifondi sünambe hoeir+heandani, ran+wami
nindou mam+ d+d+mbei ranai mamaru. ³ Nindou
adükar+ bogorindi nimarifondi ran+wami
mamaru ahandi ngusümboar+ ana yang+rasüfo
asu hambur+ sospa asu hambur+ konirian kak+
af+nd+fihi sem+nd+imbo nimoei nahuraiyowohü
tükife man+ngo. Refeyowohüyo asu foforahoeimi
ranai bogorindi nimarifondi ranahambo wakiyo
türe haya, yang+rasüfo emerar nimoei nahurai
himboarambe for+hoayoweimb+ man+ngowa
hoeimar+heandi. ⁴ Adükar+ bogorindi
nimarifondi ranahambo 24 adükar+ bogorindi
nimar+ fondi bidifi+ ranai wakiyo türe haya
bur+mayo. Ran+yo asu fondi ran+wami 24
boagiri+memo ranai kifoh+ hoear+ yihuruyomo
houmbo gor+nambo nafümb+ at kibodiri+foaru
mburu ninoumemo. ⁵ Adükar+ bogorindi
nimar+fondi ranambeah+ndi wabürüsü ranai
bire hin+ng+reandühiyo, nimoamon+ndi hoafi
ranai moani puküna pai kameih+ kiki+marandi.
Ran+yo asu adükar+ bogorindi fondi-mayo
ran+ han+foani si+ari hai 7 ranai yiyowohü
bur+mayo. Si+ari hai man+ngomo ranana
God+ndi yifiafi 7-yomo bur+mayomo. ⁶ Asu
asükaiyo fondi han+foani ra mam+ moatükuni
siri+wara sürühoeyoweimb+ gras+nambo nahurai
nafi+yoweimb+ men+goro.

Adükar+ bogorindi nimar+fondi ran+

mbusümondühi asu himbori-kimi ra yangiri niŋgombü moatükuni himboari haŋgifoani asu daboadan gabudifoa-reandeimbi ranai ninoumayei.

⁷ Weaŋgurihüdi yangiri niŋgombü moatükuni-mayo ranai adükari pusi ahandi ndüri raion nahuraiyo. Rani-kimi-ndi yimbu noufimbi yangiri niŋgombü moatükuni ranai burmakau nahuraiyo. Ngorü rani-kimi ŋgimi noufimbi yangiri niŋgombü moatükuni-mayo ranai ahandi ŋgusumboari ra nindou nahuraiyo. Asu bidifran yimbuyimbu noufimbi yangiri niŋgombü moatükuni-mayo ranai meso botirhoai ho-randeimbi nahuraiyo.

⁸ Yimbuyimbu yangiri niŋgombü moatükuni mamami ranai 6 mbanendeimbiyei ninoumayei. Aheifihi wagabe ragu asu moanambühi ra himboarinambo yangiriyo gabudifoa-reandüri haya mamarei. Asu ai nimb-nimbi si ra moai heirü kikirühümündi, ŋga heirü hoafina kümerei. Ai rarihi heirüyeih seiya:

“Adükari God Moani Adükari hondü,
Ai Sürühoeimbi hondü, Sürühoeimbi hondü,
Sürühoeimbi hond-ani.

Ai horombo manüŋgu, haponda anüŋgu asu süŋguna niŋgomboayu,”

sei heirüyeih kakisaorihori marihündi.

⁹ Yimbuyimbu yangiri niŋgombü moatükuni ai nindou koadürümbo-koadürümbo yangiri nüŋguweimbi bogorindi nimarifondi-wami mamaru ahambo heirünambo kakisaorihori arihündi. ¹⁰ Ai refembo hohoanimo-yomondühi ana, sapo bogori nindou 24-memo ranai nindou ai adükari bogorindi nimarifondi

wami mamaru ranahandi hanɣifoani yiriyimbu
 pusirundühi piyomo mamarimo. Ai heirünambo
 koadürümbo-koadürümbo nüngumbü-mayu
 ranahambo kakisaomaruri. Ran+yomo
 nimarifondi rani hanɣifoani ahamundi
 adükarı bogorındı at ra pirındowohü yaru
 heiryomondühıya,

¹¹ “Yıhoefı Adükarı asu God!

Awi seana ndürı adükarümbı asu ɳɳinındı
 moatükunı semındımbo ra adükarı
 hamındı hond-anafı.

Se-randı munɣuambo moatükunı engoro ra sıhafı
 hohoanımo süngu nafımarandı,”

mehomo.

5

*Godındı hoafı nımıharıfıhı ɳgamondıfeımbı
 asu sıpsıp nımorındı hoaf-ane*

¹ Ranıyo asu adükarı bogorındı nımari-
 fondı ranıwamı nındou mamaru ranahandı
 warıhondü waranı ro hoeırıheandanı pepa
 hoandarı mamı nımıharıfıhı ɳgamondıfeımbı
 ahandı ndürı skror ai meɳgoro. Asu pepa-
 mayo ranıfıhı yıboboaanı sürü papıyoweımbı
 mayowa, asu ranahambo nımı horı nahurai
 7-nambo hımondıyımındı masıhefeyo. ² Asu
 ro hoeırıhenda sünambeahındı nendı ɳɳinındı
 hondü ranı hoafıyuhü yahuya, “Nındou düdı
 aboedı mbumundı ndorıhoeımb-aiyu ai pepa
 nımıharıfıhı ɳgamondıfeımbı-mayo ranahambo
 nımı horı ranınambo hımondımemındo ra
 kıkınde fufudıgai haya pepa ra ɳgurıma-
 ndeanda?” mehu. ³ ɳga asu nındou

sünambeah#ndiyu, hif#n#ndiyu, hifambeah#ndi ragupoediyu mam# ai-amboani #giri# pepa-mayo ranahambo #guri#de hoeinde asu ragu wagabe h#mbondu, #ga wani. ⁴ Pepa n#m#har#fih# #gamond#feimbi-mayo ranahambo #guri-#gurife asu wagabe ragu samon#gori-foefembo-mayo nindou mam# ai n#ngokoate-mayuwa hoeife#koate-mayefi. Ran#mboanah# ro moan# af#nd#mbo aran#mboaho #gus#mboari h#mboari-mayahi. ⁵ Ran#yu asu nindou boag#ri-mayu ranai wambo hoafiyund#r#h# yahuya, “E! Se aran#ndamboyafi! Se h#mboyafi! Raion Suda s#rambeah#ndi sei-ar#h#ndi sapo Defit#ndi amoa ad#kari-mayu ranai awi yifiariyu t#taboafoare-randeimb-ani. Ran#mboane asu ai-an#mbo n#mi hor#nambo h#mond#mem#ndo ⁷ ra k#k#nde haya pepa n#m#har#fih# #gamond#feimbi-mayo ra #guri-#guri#deambui,” mehu.

Son ai Sipsip N#mori# hoeimariri#

⁶ Asu ro hoeiri#heandani Ad#kari bogor#ndi n#marifondi-mayo ran# mbus#mond#h# Sipsip N#mori# ra man#ngu. Ran#yo asu ahambo yimbuyimbu yang#ri# n#ngoweimbi moat#kuni-mayei ran#yo asu boag#ri# nindo-memo ranai Sipsip N#mori# ranahambo wak#yomo t#ru houmbo man#ngomo. Refeyowoh#yo asu Sipsip N#mori# ranai h#fokoe#e s#hefembo h#mboyohaya men#goro. Sipsip N#mori# ranai ⁷ dabur#d#mbiyo asu ⁷ h#mboar#mbiyo. Asu ai ra God#ndi ⁷-yifi#fi-yei sapo mun#guambo h#fina koamar#hend#ra makosei. ⁷ Sipsip

Nimori ranai ho adükari bogorindi nimarifondi-
wami nindou mamaru ranahandi warihondü
waranipoedi sapo pepa nimiharifihingamondife
masihefeyo ra kosimaramindo. ⁸ Sipsip Nimori
ranai ramareandamboyo asu sapo yimbuyimbu
yangiri ningoweimbi moatükuni-mayei raniei
asu ²⁴ boagiri-memo ranai muᅇguambo
ahandi hangifoani yiriyimbu pusirihimamarei.
Muᅇguambo mamami boagiri-memo ranai
fandiyo-rambo moatükuni hap ra fufuründümo
asu gorinambo nafiyoweimbi dis warambemaründümo
ranambe fisinjarümbi moatükuni foafusimbüyo.
Ranana Godindi yangiri nindou-yei didibafife ranieyo. ⁹ Asu ai
yaru heirü simbori heiryomondühi yahomoya,
“Seana nindou moani aboedi hamind-anafi.

Pepa nimiharifihingamondifeimbi semindi
hefe
asu nimi horinambo himondiyimindi
masihefeyo
ra kikife nguri-ngurifembohünda se
nginindayafi!

Nimboe sapo sihambo hifokoama-rihinana
yifimayafi,
ranimbohünda asu sihafi hori ranambo
muᅇguambo sir,
muᅇgambo hoafimbü, muᅇguambo
hifihündi
asu muᅇguambo fi ra
Godimbo-hünda hihiro masowandifi-ndüri.

¹⁰ Asu se aheimbo Godimbo sesi sairambohönda
nindou adükari bogorimbo-rowandürühi
hininngima-rowandüri

ahandi ratüpurî ratüpurîyo-rambohünda.
 Asu aiana muŋgua hîfî hîbadîhümboyei,”
 yahomo heirümayomo.

¹¹ Raniyo asükaiya himboyahane
 sünambeahîndî nendî afîndî tapuiyoanî
 tausenîyo mirionîyo-randeimbi-yomondî
 yafambe himborîmayahî. Asu ai sapo
 Adükarî bogorîndî nîmarîfondî ranahambo,
 yimbuyimbu yaŋgîrî niŋgoweimbi moatükunî-
 mayo, asu boagîrî nindou-memo ranaheimbo
 muŋguambo wakîyomo türu houmbo
 manîŋgomo. ¹² Raniyomo asu ai puküna
 heirüyomondühî yahomoya,

“Sapo Sipsip Nîmorî hîfokoamefiyu ranai ana
 nindou aboedî hamînd-ani.
 Asu ai hîfandîmbo ŋgînîndî,
 muŋguambo aboedî moatükunî,
 aboedî fifîrîfe,
 ŋgînîndî ra mbîsemündu-amboane.

Asu muŋguambo nindou ranahambo
 ndürümbî adükar-ani mbîsei-wamboane,
 ahambo hîhîfî-hîhîfîmbîrî-horîmboane,
 asu ahambo hîhîfîmbîrî-horîmboane,”
 yahomo houmbo heirümayomo.

¹³ Raniyo himborîyahane, muŋguambo
 moatükunî sünambe eŋgoro, hîfî ndanîhü
 eŋgoro, hîfambe ragu hoarehî eŋgoro, asu
 muŋguambo moatükunî sirîwara-ambe eŋgoro
 ranai rarîhi heirüyeihî seiya,
 “Nindou sapo ahandî adükarî bogorîndî
 nîmarîfondî-wamî amaru
 asu Sipsip Nîmorî amboanî ranahafanîmbo
 muŋguambo ai hîhîfîmbîrîhü-pîramboane

adükari ndüreimb-anafani mbiseiyei-
 amboane
 ahafaniambo hihifi-hihifimbeyei-amboane
 asu ai nginindî mbisowandifand-amboane,”
 masei. ¹⁴ Asu yimbuyimbu yangiri niŋgoweimbi
 moatükunî ai rarihi simborî hoafiyeihî
 seiya, ‘Anihond-anesî,’ masei. Raniyomo
 asu nindou boagiri-memo ranai yiriyimbu
 pusiru nimarimombo heirünambo ahafaniambo
 kakisaorupiruhî aboed-anafani mehomopiri.

6

*Sipsip Nîmorî ai nîmî horî ra
 kiboaikimarihendi*

¹ Asu ro hoeiriheandane, Sipsip Nîmorî ranai
 sapo nîmî horî masihéfeyo 7 ranahandambo
 mamî kiboaikimareandi. Asu ro himboriyahane,
 sapo yangiri niŋgoweimbi moatükunî
 yimbuyimbu-mayei ranahandambo mamî ai
 pukûna nîmoamondihoafi nou yare wambo
 hoafiyowohû yahoya, “Se sühüfi!” meho.

² Raniyahî asu himboyahane hos kifohî
 ranahambo hoeimarîheandi! Nindou hos
 semündü hu-randeimbi ranai yifiahondi
 semündü-haya mamaru ranahambo adükari
 bogorindî at masagado. Ai yifariyu
 titaboarifoare-randeimb-ani asu ai yifariyo
 titaboari-foefembohünda asukai hihirîfi mahu.

³ Raniyu asu Sipsip Nîmorî ai yimbu
 noufimbî nîmî horî ra kiboaikimareandi. Asu
 ro himboriyahane, yimbu noufimbî yangiri
 niŋgoweimbi moatükunî ranai hoafiyowohû
 yahoya, “Se sühüfi!” meho. ⁴ Raniyo asu

hos hamburi ranai tükufe masino. God ai hos semündü hu-randeimbi nindou-mayu ranahambo nginindi masagado. Nginindi ra aboedi nngombo hohoanimo raguanambofihí asu yifiari hohoanimo síhefeyoani yifiariyowohü simbori hífokofirü-mbohünda nginind-ane. Ahambo ami-yomondi pisao adükari masagado.

⁵ Raniyu asu Sipsip Nimori ai ngimi noufimbí nimi hori ra kíboakimareandi. Asu ro himboriyahane, ngimi noufimbí yangiri nngoweimbi moatükuní-mayo ranai hoafiyowohü yahoya, “Se sühöfí!” meho. Raniyo asu ro himboyahane, nimbandi hos ranai maningo. Hos semündü hu-randeimbi ranai nimbori simongori-ferambo waramberamündü haya manüngu. ⁶ Asu ro himboriyahane, yangiri nngoweimbi moatükuní yimbuyimbu mamarei ahei mbüsumo hoafi mamí rahurai yare hoafiyowohü yahoya, “Sesi mbonimbo-marundümo. Mamí kirogram wit ra ten kinafihí yibobondowandi. Asu bari ngimi kirogram ra ten kinafihí yibobondowandi.* Nga asu se mandife wer-ane asu wain ranana moaruwaimbo-ndowamboyaí,” meho.

⁷ Raniyu asu Sipsip Nimori ranai yimbuyimbu noufimbí nimi hori ra kíboakimareandi. Ro himboriyahane, yimbuyimbu noufimbí yangiri nngoweimbi moatükuní ranai hoafiyohü yahoya, “Se sühöfí!” meho. ⁸ Raniyo asu

* **6:6:** Kaki ra rani sesi pemimbohünda adükari hamind-ane. Adükari yifiarimbo simboani nindou ai sesi simogodühí rahurai kaki ranifihí pemiyei arihündi.

himbayahane, anjüsü futireandeimbi hos ra maninjo. Nindou hos semündü hu-randeimbi raniwami mamaru ahandi nduri ranana Yifeimb-ane. Asu Yifiafi Ngoafi ahandi sungu maho. Nindou hifihiü animboei ranaheimbo yimbuyimbu-mbore yibobomareandi. Mami bidifiri ranaheimbo yifiafi, wembo, angunü asu nimambeahindi ninihondi moaruwai ranambo hifokoefe-ndurimbohündambo God ai ahafanimbo ng+n+ndi masagap+r+.

⁹ Sipsip Nimori-mayu ranai hondahüfimbi nimi hori kiboaikimareandi. Raniyah+ asu ro hoeir+heandane, ninihondi hifokoefe mandifembo fondi-mayo rani+hoarehi yifiafi yangiri aniboadei ra hoemariheandi. Sapo nindou ra Godindi hoafi wataporimborihü asu anihondumbo ahandi hoafi ranahambo hoafiyei marihündi ranimbohünda hifokoamar+hindür+yei yifiafi raniyei. ¹⁰ Raniyei asu ai pukuna rarihi hoafiyehi seiya, “Moani adukari hamindi bogori, sür+hoeimbi+yafi hawa asu anihond-anafi! Ro nungunimbimbo hibad+mandihundi se nindou hifihiü amarei ranaheimbo yibobondo-wandürühi tinirifo madabaduri sapo yihoeffimbo hifokoamar+himuni ranambohündambo?” sei düdumehindi. ¹¹ Raniyo asu mamami aheimbo hoandar+hoeari kifohi yimbundurühi awi akidou gedühi safi nimandei yahomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu sungunambo-animbo sihei mami ratupuriyei-r+hündeimbi nindou-anei asu wandafi-mami ranaheimbo hifokoambürühindür-amboane, sapo siheimbo hifokoamar+hindür+ nou,” mehomo.

12 Raniyu asu Sipsip Nimori-mayu ranai nini hori 6 ra kiboakimareandi. Raniyo asu ro himboyahane, adukari hifihe ranai tukufeyowohüyo, hufihamindi ranai nimbokoani nahurai nimbirani-mareandi. Asu amoamo ranai moani mungunambo hori nahurai hamburimayu. 13 Raniyo asu mupui ranai hifini firibadiyifoai putapimayo sapo hangiri werinambo nahurai fimbomoranda hifokoakoayo nou. 14 Asu sünu ranai awarihoaihüyo sapo nimiharifihini moatükuni ngamondefeyo nou. Asu mungambo hifi wafu asu airan rani-poanimbo ranai nimarifondihindi ranihündambo firiboadihoai haya ho marandi.

15 Raniyo asu hifinindi bogori nindou, gafman hifandi-rundeimbi ami-yomondi bogori, napo afindeimbi, nginindi hifandi-rundeimbi, moani ratüpuriyei-rihundeimbi, kaki semindimbohünda ratüpuriyei-rihundeimbi nindou munguambo ranai nimoai ambeambe asu hongu hoarehi dibonapimehindi. 16 Raniyei asu ai hifi wafu, nimoai yitifo ranaheimbo rarihi hoafiyehi seiya, “Yihoefi wami se piyei gabudihimunan-animbo asu nindou sapo ahandi nimarifondiwami amaru ranai hoeifekoate-yumunühi asu Sipsip Nimori ranai nginindi-yomunikoate-mbiyumun-amboane. 17 Ahafandi nginindiyowohü nindou didiyei ai moaruwai hohoanmomayei ranaheimbo tinirifo saimbo si ra ndeara tukufemboanesi, nga asu nindou didai ranahambo moan-ane mambüsa?” masei.

7

*God ai Israer#hündi 144,000 nindou ranahe-
imbo sürü pamareandürü*

1 Munḡuambo rani-moatükuni ranai refehayambo-yoane, asu ro hoeir#heandane, sünambeah#ndi nendi yimbuyimbu ranai hifi munḡuambo yimbuyimbu rani h#mborani-kim# waran#ründümo man#ḡgomo. Raniyomo asu yimbuyimbu weri ra k#k#h#ründümo warambe man#ḡgomo. Ranan#mbo asu weri ranai ḡgiri# mam# ai-amboani hifi rani#h#ane, sir#wara ambe#ane, hoe#ane asu n#mi rani#wam#ane ra ḡgiri# weri#ndo yahomo houmbo.

2-3 Raniyah# asu ro hoeir#hinane, sünambeah#ndi nendi mam# ranai hüf#ham#ndi süfuan#poedi God yanḡgiri# n#ḡgumbündi#mayo sürü pare-randeimb# semündü haya masüfu. Asu raniyu sünambeah#ndi nendi yimbuyimbu-memo sapo God ḡgiri#ndi masagapura hifi asu sir#wara moaruwai-mbofembo-memo ranahamumbo puküna miḡgiryu hoafi#yuhü yahuya, “Awi se hifi, sir#wara, asu n#mi napo ranahambo n#mai yowan# moaruwaimbo-fepoani. Nga yi#hoefi God#ndi ratüpur#yeyi-r#h#ündeimb# ranaheimbo ahei giri#bod# ham#ndi#wam# sürü pare-randeimb#nambo pand#hundani#mbo, se rani# moatükuni moaruwaimbo-ndundi,” mehu.

4 Nindou ranaheifih# sürü apaiaro ra h#mboyahane, 144,000-mayo. Nindou ranai ana 12 mam#sir# Israer#hündi#yeyi asu ai mamam# mam#sir# ranambeah#ndi 12,000-yeyi.

5 Sudandi sir#ambeah#ndi 12,000,

Ruben+ndi 12,000,
 Gad+ndi 12,000,
⁶ Asand+ 12,000,
 Naptarind+ 12,000,
 Manasend+ 12,000,
⁷ Simion+ndi 12,000,
 Rifaind+ 12,000,
 Isakar+ndi 12,000,
⁸ Seburun+ndi 12,000,
 Sosep+ndi 12,000
 asu Bensamin+ndi 12,000.

Ran+ nindou ranaheimboyo God ai wand-anei
 yahu sürü pamareandi.

*Nindou Af+ndi ai God+mba hohoan+moyeih+
 aboed-ani sei ar+hündi*

⁹ Ran+moatükun+ ranai refehayambo-yoane,
 asu asükaiya hoeir+heandane, nindou af+ndi
 ham+ndi ranai man+mboei asu ranaheimbo
 ng+r+ mamai amboa tapuindür+. Nindou
 ranai ana munquambo h+f+hündi, munquambo
 sir+, munquambo fi-hoear+, asu munquambo
 hoafümbi-yei man+mboei. Ai God+ndi
 n+marifondi Sipsip N+mor+mayu ranahandi
 hanqifoani-yei kifoh+ hoear+ yihuruyei
 mbur+hü asu h+hifi-h+hifiyeih+ mbeyemü
 waramber+hümündi hehi bur+mayeri. ¹⁰ Ai
 puküna hoaf+yeih+ seiya,

“Y+hoefi God ai adükari bogor+ndi n+mar+
 fondiwami amaru
 asu Sipsip N+mor+d+bo y+hoefimbo
 aboedambo-r+neamuni ar+nandi,”
 masei. ¹¹ Sünambeah+ndi nendi munquambo ai
 bogor+ nindou-yomo asu yang+r+ nonqoweimbi

moatükunî yimbuyimbu-mayei ranïyei ai Godîndî nîmarî-fondî ranahambo wakîrîhi hehi burîmayei. Ranïyei asu ai Godîndî nîmarî-fondî ranî hanğîfoanî pütapîyei amoyareimbo Godîmbo hohoanîmo-rîhorühî aboed-ani masahündo. ¹² Ai seiya,

“Anîhond-ane!

Yîhoefî God ranahambo hoafîyefîhüya,

‘Ai hîmboamupui-randeimbî,

aboedî fîfireandeimbî,

ndürî adükarümbî,

asu hîfandîmbo ngînîndeimb-ani.

Koadürümbo koadürümbo ahambo
hîhîfîndîhurühî aboed-ani,
mbîsefîmboane,”

masei.

¹³ Ranïyo asu boagîrî mamî ai wambo hoafîyundîrühî yahuya, “Nindou didîyei hoandarî hoearî kifohî ra güdîmarîhinda? Ai nahani-poedîyeia?” mehu. ¹⁴ Ro sîmborî hoafîyahîndowohü sahîya, “Ape, se fîfirarowandî,” masahî.

Ai yahuya, “Nindou ranai tîñîrîfoyo asu asübusî afîndî ranambeahîndî aboedambo tükümehindî.

Ai Sipsip Nîmorîndî horambe ahei hoandarî hoearî boboemari-hündâ kifohîmayo.

¹⁵ Ranîmbo-hündamboane, ai Godîndî nîmarî-fondî hanğîfoanî anîmboei.

Ai ahandî worambe nîmbî-nîmbîsi ratüpürîyei arîhündî.

¹⁶ Ai ngîrî asükaindei wembombondei asu amîndanîño-mbondei.

Hüf#hamindi ranai ngiri aheimbo
tagindandüri,
asu hüfü amboa ngiri tagindandüri.

17 N#imboe sapo sipsip n#imori adükar#i bogorindi
n#imari#fondi mbusümondühi anüngu
ai ahei h#ifand#randüri#randeimbi#ndümbui.
Ai aheimbo ndemündündüri ngu yang#iri
n#ingombo hoe sowahi tükündahimboyei.
Asu God ai ahei h#imboar#ambeahindi
aran#h#imboaho gedüherümbui,”
mehu.

8

*Sipsip N#imori ai 7 noufimbi n#imi hori ra
k#iboak#mareandi*

1 Sipsip N#imori ai 7 noufimbi n#imi hori
ra k#iboak#mareanda asu bodi#foahü sünambe
n#imi emündü boefoaimbo nahuraimayo.
2 Raniyo asu sünambeahindi nendi 7 Godindi
hang#ifoan#i man#ingomo ranai fufun#i 7 ra
waran#i#maründümonda hoeimar#i#heapuri.
3 Asu sünambeahindi nendi ngorü ranai
God#imbo fis#ingarü aboedeimbi mandife
has#ihon#i ran#i#kim#i tüküfi manüngu. Ai
gor h#ip#iri ranambe fis#ingarümbi moatükun#i
foerümbi warambemaramünduwa ahambo
fis#ingarümbi moatükun#i a#indi ra masabudo.
Ai God#imbo ran#i#moatükun#i ahand#i nendi
mun#u ranahei d#i#d#i#bafife hoafi ra#kapeihü
si#hefembohünda masabudo. Aiana gor#nambo
nafeimbi has#ihon#i Godindi n#imari#fondi fik#imi
an#ingo ran#wami digembui. 4 Raniyo asu
fis#ingarümbi moatükun#i hai tik#iri#marandi#mayo

hasiheimi ranai Godindi nendi-yafe didibafife rani bitapire haya sunambeahindi nendi ranahandi warambeahindi Godindi hangifoani mahafo. ⁵ Raniyu asu sunambeahindi nendi-mayu ranai fisinjarumbi moatukuni hipiri ra semundu haya Godimbo sesi mandife hasihonimayo raniwaminindi hai siramundi foare mbura hifini pimareandi. Asu rani-simboani nimoamondi-hoafiyohu, fu afindi-afindiyohu, wabusuriyohu hifihemayo.

⁶ Raniyomo asu sunambeahindi nendi 7 fufunji wamberundumo maningomo ranai ndeara fufunji-mbo yahomo houmbo-memo.

⁷ Sunambeahindi nendi mamifoufimbimayu ranai ahandi fufunji ra fufunji-mayuwa asu hoeweri ranai hoe ngisihari nginindi nimoei nahurai putapiyowohuyo asu hai ranai hori bitapire haya hifi raniwami pimayo. Raniyo asu ranambo hifi mamifngimi bidifiri, nimi mamifngimi bidifiri asu munquambo mamami wohi yangiri ra hai tikirimarandi.

⁸ Raniyu asu yimbu noufimbisunambeahindi nendi-mayu ranai ahandi fufunji ra fufunji-mayu. Asu mamimoatukuni moani adukari hamindi hai tikirandeimbi nimoei wafu himboyoweimbi ra siriwara-ambe pifeyoani mahano. Raniyo asu siriwara mamifngimi bidifiri ranai horimbofe tukumefeyo. ⁹ Raniyo asu yangiri ningoweimbi moatukuni mamifngimi bidifiri-mayo siriwara-ambe ranai yifisafiyowohu asu sipmamifngimi bidifiri siriwara-ambe hei arihundi ranai rani-moatukuni ranambo nimborigmafoareandi.

¹⁰ Ran+yu asu ng+m+ noufimb+ sünambeah+ndi nendi ranai ahandi fufuñ+ fufuñ+mayu. Ran+yo mupui mam+ adükari ranai siñari hai nahurai yiyowohü sünambeah+ndi fi+refoai hoe asu apoar+ndi+hor+ hoe ng+m+ bi+di+fi+r+ ranambe pi+mayo. ¹¹ Mupui ranahandi ndür+ ranana Hühütimb+ Moatükun+yo. Hoe ng+m+ bi+di+fi+r+ ranai hühütimbü tüküme+fyowa nindou af+ndi ranai si+m+ndei+hünda yi+fi+mayei sapo ai hühütimbü wambo.

¹² Asu yimbuyimbu noufimb+ sünambeah+ndi nendi ranai ahandi fufuñ+ fufuñ+mayu. Asu hü+fi+ham+ndi ng+m+ndambo, bi+di+fi+r+ amoamo ng+m+ndambo, bi+di+fi+r+ mupui ranaheimbo har+mendüra asu ahei si ranai ng+m+ndambo bi+di+fi+r+ ni+mbi+rañ+mareandi. Ran+yo asu rani+si+amboani ng+m+ndambo bi+di+fi+r+ siyo asu ng+m+ndambo bi+di+fi+r+ ni+mbi ra si aki+dou amboa tükü+fe+koate+mayo.

¹³ Ran+yo asu ro hi+mborayahane ndusi+kor+ ni+moamo youyu wak+mareandi ai puküna hoafi+yuhü yahuya, “Hi+poan+imboembou+anei, hi+poan+imboembou+anei, hi+poan+imboembou+anei, nindou hi+fi+ni an+imboei se! Sünambeah+ndi nendi ng+m+ ranai ahamund+ fufuñ+ ranambo fufuñ+ndi+mondani, moaruwaimbofe moatükun+ af+ndi tükünd+ femboe,” mehu.

9

Hondahüfimb+ noufimb+ sünambeah+ndi nendi ai fufuñ+mayu

¹ Hondahüfimb+ noufimb+ sünambeah+ndi nendi+mayu ranai fufuñ+mayuwa mupui ranai

sünambeahindi hifina firefoai pimayowa hoeimar#heandi. Raniyo asu ahambo hifambe akim# kaikoate raguhondü hanümb#mayo ranahandi yipur# sübüd#r#hefembo ki masemüdü. ² Mupui ranai ki ranambo hifambe-mayo ranahandi yipur# ra sübüd#mar#hendamboyo, asu has#heim# afindi tüküme#feyo hai adük#r# hifambe horombo nahurai. Has#heim# tüküme#feyo ran#nambo hüf#ham#indi asu sünü ranahambo gabudi-mafoareanda nimb# mamaro. ³ Raniyo asu woh#yit#hi ranai has#heim# ra h#n#ng#r#hi hehi hifin#pütap#mayei. Asu ai hifin#nd# ngin#nd# aheimbo masagadüra arühüpoahünd# nahurai nindoumbo kiar#mbohünda tüküme#hindi. ⁴ “Se woh#, n#m# asu amur# moatükun# yang#r# hifin# burayo ranahambo ana moaruwaimbo-nd#himboyei. Nga moan# sapo nindou daboe ahei gir#bod# ham#nd#-wam# God ai wand#anei yahombo moatükun# pefekoate-mayei ranaheimbo-an#mbo moaruwaimbo-nd#hindür#,” meho. ⁵ Woh#yit#hi ana nindou ranaheimbo hifokoe#fe-ndür#mbo hoaf# ra moai yangoro, nga moan# aheimbo hondahüfimb# amoamo an#mbo afindi ham#nd# asübus# ndahündür# yaho hoaf#mayondür#. Nga afindi ham#nd# asübusümb# ana sapo arühüpoahünd# kiaroan# asübusayo nou-an#mbo ramb#feyowamboane. ⁶ Hondahüfimb# amoamo ranambe nindou ranai yif#mbo yifir#ndei-mboyeis#, nga asu ai ng#r# yif#ndei. Ai yif#mbo hohoan#mo-ndei#mboyeis#, nga asu yif# ranai aheimbo gübüs#boade#r#ümboe.

⁷ Woh#yit#hi ranai ana, sapo hos yifiar#mbo

hombo sei hehimbo rawehindi nou-mayei. Ahei mbiroambe ana sapo adükarî bogorîndî at gorînambo nafümbî nahurai-ane amarondürî. Ranane asu ahei ngusüamboarî ranana nindou-yafe nahurai-ane. ⁸ Ahei mbirînanî ranana nîmorehi-yei mbirînanî nahurai hoandarîyo hayamboane asu yahafî ana adükarî pusi raion ahandî yahafî nahurai-anendürî. ⁹ Ahei misîndî ranana ainî-nambo nafümbî nîmînehoarî nahurai-anendürî gabudîfoa-reamboayo. Asu fihoafî ahei mbanendînambo ranana sapo nîmarîfondî hosîfihî nafîyo kifeyoanî kife hüramîndî haya yifiarîmbo füsühoasümbî ahei yahurai-ane. ¹⁰ Wohî-yitîhî ndînîndînambo kiarei arîhündî ranana sapo arühüpoahündî nahurai-anei. Asu ahei ndînîndî ranînambo nindoumbo hondahüfimbî amoamo asübusî sehî arîhündî. ¹¹ Ranî-moatükunî aheimbo ana sünambeahîndî nendî bogorîmbofi hayamboani hîfandarandürî. Sünambeahîndî nendî ranai ana sapo hîfambe akîmî kaikoate ragu hamîndî hanîweimbî ranahambo hîfandandeimbî nindou-ani. Ahandî ndürî Hîbru-yafe hoafînambo ana Abadon-ani. Asu Grik-yafe hoafînambo ana Aporion-ani. Hoafî ahandî nîmîndî ra moaruwaimbore-randeimb-ani.

¹² Weangurühîdîdî tîngîrîfo afîndî ranai ana ndeara muᅅgumayo. Nga asu süᅅguna awi yimbu afîndî tîngîrîfo amboanî tükündafîne-amboyafe.

¹³ Sünambeahîndî nendî 6 noufimbî-mayu ranai fufuᅅî-mayuwamboyo, asu gorînambo nafümbî sesî mandîfe hasîhonî yimbuyimbu daburüdümbî Godîndî haᅅgîfoanî manîmboei

ranambeah#ndi hoafi ranai tüküme Feyowa h#mbor#mayahi. ¹⁴ Sünambeah#ndi nendi 6 noufimb# fufu#eimbü-mayu ranahambo hoafi ranai yare hoafi#yondowohü yahoya, “Sünambeah#nd nendi yimbuyimbu adükari hoe ahandi ndüri Yufretis ki#mi karabus#yafu an#ngomo ranahamumbo koandi#hawapura mb#homond-amboane,” mehondo. ¹⁵ Raniyo asu sünambeah#ndi nendi yimbuyimbu-memo ranahamumbo karabus-ambeah#ndi aboeda koamar#houpura mahomo. Ai ndeara hapondani, ndani si, ndani amoamo, ndani h#mban#fih# nindou #g#m#ndambo b#d#f#r# ranaheimbo h#fokoe#fe-ndüri#mbohünda naf#r#ndümo houmbo h#fandu man#ngomo. ¹⁶ Ami ai hos ran#wami nindou-memo ranana tapuiyoani yimbu handret mirion-ane (200,000) mehomonda ro h#mbor#mayahi.

¹⁷ Raniyah# asu ro yafogoad#nambo nahurai hos raniyei asu nindou hos sowandümo homorundeimb# ra hoeimar#heandi. Ahamund# n#m#nehoari m#s#nd#h# magüdund# ra hai imami nahurai hamburi-mayo, n#mbandi asüdübo, asu an#sühi saf# nahurai mapaiaro. Hosi-yei m#b#ro ranana adükari pusi raion#ndi m#b#ro nahuraiyo. Raniyo asu ahei yahamon#ndi hai, has#heim#, asu n#moei sarfa imamiayo nahurai ranai tüküfe haya maho hoango. ¹⁸ Raniyo asu #g#m# moatükun# hai, has#heim#, asu n#moei sarfa imamiayo nahurai hosi-yei yahamo tüküme Feyo ranambo n#moreh# nindowenih# #g#m#ndambo b#d#f#r#-mayo ra moaruwaimbo-mareandüri. ¹⁹ Hos ranahei #g#n#ndi referambo

moatükunî ranana ahei yahamo asu sendanî ane amarondürî. Ahei sendî ranana amoasîrî mbîro nahurayondürî hayamboane asu ranînambo nindou moaruwaimbo-rîhindürî arîhündî.

²⁰ Nîmorehî nindowenihî bîdîfîrî moaruwai hamîndî moatükunî ranambo hîfokoefendüra yîfîkoate-mayei ai awi moai ahei hohoanîmo ŋgorü-süŋgurîhindî. Asu moai tîkai god sîsamî ahei warîna nafîmarîhündî ranahambo daboadanambo-rîhindî. Asu ai moai moaruwai nendî hîfî ndanîhünda ranaheimbo ŋgusüfo pefe hohoanîmo ra hînîŋgîrîhindî. Asu tîkai sîsamî god aheihoarî gor, sirfa, bras, nîmoei, nîmî bîdîfîrî ranînambo nafîmarîhünda hîmboarîyo, hoafî hîmboarîyo, asu hoahoango-rakoate-mayei ranahambo amboa ai moai ŋgusüfo pefihümbö hohoanîmo ra hînîŋgîrîhindî. ²¹ Asu nindou ranî-mayei ranai sapo ai nindou hîfokoarîhi, tîbagîrîhi, nîmorehî sîsîhîmo, nindowenihî bîrabîrîyei asu hümbühünîyei marîhündî ranahambo amboanî ai moai hînîŋgîrîhindühî aboedî hohoanîmo süŋgurîhindî, ŋga wanî.

10

Sünambeahîndî nendî mamî ai Sonîmbo buk masagadowa masesu

¹ Ranîyahî asu ro hoeirîhinane, sünambeahîndî nendî ŋgînîndî mamî ranai sünambe tüküfi haya makusu. Ai mburüŋgainambo gabudîfoarerî haya asu ahandî mbîro wafusîfoahü foforahoeimî ranai wakîyo tûmarerî. Ahandî ŋgusümböarî ana hüfîhamîndî nahuraiyo asu ahandî tîŋarî yimbu ana hai nahuraiyo. ² Ai

ahandi warambe buk akidou skror* ra, ŋgure waramberamündü hayamboyu. Raniyu ahandi warihondü tɨŋari ra siriwara-ambe türeandi asu kadüdi tɨŋari ra hifiwami tümareandi. ³ Asu ai puküna hamindi raion hoafayo nou hoafimayu. Ai hoafiyu hayamboyu-ane asu nimoamondi-hoafi 7-ambe ramindeimbimbo hoafimayu. ⁴ Nimoamondi-hoafi ranai hoafimayuwa rani-simboani ro ndeara ahei hoafi ra sürü papimbo yangirimayahi. Nga asu sünambeahindi hoafi mamı ranai hoafiyohü yahoya, “Nimoamondi-hoafi 7 hoafimayo ra se weindahindo-wamboyafi, nga dibonapi-ndowandi. Asu se buki fihı hoafi ra sürü papindamboyafi,” mehondiri.

⁵⁻⁶ Raniyu sünambeahindi nendi siriwara-ambe tɨŋari türe asu hifi hü türe maranda hoeimarhini-mayu ranai sünambe ahandi warihondü warı nimoamore mbura God koadürümbo-koadürümbo anüŋgu ahandi ndürinambo anihondümbo hoafimayu. Ai sünü, hifi, siriwara asu muŋgu moatükunı ranambe engoro ra nafımarandi. Sünambeahindi nendi ai hoafiyuhü yahuya, “Ndeara God ai muŋgu-moatükunı moendifemboayu si ra muŋgumbo yahomboane, nga asu ŋgiri ai gedühi hibada ŋgu. ⁷ Nga asu 7 noufimbı sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi fufuŋı fufuŋınduan-anımbo, asu God ai ahandi hohoanımoıyü dıbo masihendi ra moendi-ndeambui. Rani-moatükunı ranahamboıyü ai

* **10:2:** Skror ra pepa hoandarı nımıharıfihı ŋgamondi feimb-ane.

ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi asu hoafi hoafiyimo-rundeimbi-memo ranahamumbo wataporimbo-marapuri,” mehu.

⁸ Sünambeahindi hoafi ro horombo hoafimayowa himbori-marhamindihî ranai asükaiyo hoafiyondirühi yahoya, “Se ngafi buk akidou skror sünambeahindi nendi tîñari siriwara-ambe türe asu hifihü türe haya anüngu ranahandi wariwami boare anaŋgo ra ndowandifi,” meho.

⁹ Raniyahi asu ro sünambeahindi nendi-mayu ranahambo sowana ha buk akidou ra mbisenda sahehea düdumeheando. Raniyu asu simbori wambo hoafiyundirühi yahuya, “Se buk akidou ra ndowandifi mbunda dowadifi. Rani-moatükuni ra sihafi bodoambe didihamindimboe. nga asu sihafi yafambehü ana efu hoe nahurai aboedi aparindimboe,” mehundi. ¹⁰ Raniyahi asu ro ahandi warambeahindi buk akidou-mayo ra sahamindi hehea sahasihane, rani-moatükuni ranai efu hoe nou wandi yafambehü aboedi aparimayo. Nga asu sahasi hiniñgirihe heheamboyahane asu wandi bodoambe didihamimayo. ¹¹ Raniyu asu wambo yare hoafiyundirühi yahuya, “Asükaindafi se muñguambo sirihündi, hifihündi hoafi asu bogori nindou afindi ranaheimbo nini-moatükuni tüküfemboayo ra wataporimbondandi,” mehundi.

11

Yimbu nindou ai hoafi bokamar+heneandi

¹ Ranıyo asu wambo simongorife-rambo nımıharı nımındı nahurai sendıri mbura hoafıyuhü yahuya, “Nımıharı ranambo nıgafı Godındı worı asu ahambo sesı mandıfe hasıhonı ra simongorı-ndowandı. Asu nındou dıdıyei worı ranambe amarei ranaheimbo tapuındafındürı. ² Nıga asu Godındı worı ranahandambo papı weıdanı anıngo ranana yowanı se simongorı-ndowamboıafı. Ranana sapo nındou Suda-yafe ndıfo ranaheimbo hınıngımefeyo-ane. Ranı nındou ranai-anımbo Godındı nıgafı adükarı ranahambo 42 amoamombo pühındeı kıkımıboadı-hımboıeı. ³ Rananımbo asu ro nındou koandıheheapıra afındı hohoanımo-yomombo hoearı güdüne hena wandı hoafıyaheımbı hoafı hoafombohünda kodamboıafanı. Rananımbo ai Godındı hoafı ra wataporımbo-ndınamboıafanı 1,260 sı aho ranambe,” mehundıri. ⁴ Nındou yımbu ranai ana sapo orıf nımı yımbu asu ram hai yımbu munguambo hıfı ranahei Adükarı anıngu ranahandı hanıgıfoan-ane anımbafanı. ⁵ Nındou yımbu ranahafanımbı düdı ai moaruwaimbo-fepırımbo ehu ana, asu ahafandı yahamo-nafı hai ranai tükündıfehü ranı-moatükunı ranambo ahafanımbı moaruwaimbofe-pırımbo nındou ranaheimbo hai tıkirında-ndürımboe. ⁶ Ai nıgınnındı sowandıfanımbı-anafanı Godındı hoafı bokarıhefembo simboanı sünambeahındı hoe kosıwa kıkıhemındımbı ra. Asükai ai nıgınnındı sowandıfanımbı-anafanı hoe ra horı nahuraimbofe tüküfembo amboa. Asu

hifinindi nendi aheimbo moaruwai moatükunî refeyoanî moaruwaimbo-fendürimbo amboa ahafandî hohoanimo süngu refembo asafanî ra randineamboyafanî.

⁷ Godindî hoafî ra ndeara wataporimborinî moendineandan-animbo nîmambeahindî ninihondî hifambe akimî kai-koateimbî ranambeahindî tüküfe arandî ranai aibabidimbo yifiarindimboe. Ai ahafanimbo ngasündeapirî haya hifokoa-ndeapirîmboe.

⁸ Asu ahafandî yifi-nimoko ranai ngoafi ranahandî bogorî nafinî yagodimboyafanî, sapa ahafandî Adükari nîmî keimbî karîhendeimbî fihî tikoründümo pamarüwuri houmbo hifokoarüwurihî. Adükari ngoafi ranahambo kafoefe hoafî ranana Sodom asu Isipîyo.

⁹ Mungua hifihündî nindou, mamamî sirî, mamamî hoafümbî asu mamamî fi-hoearî ai ngîmîyo mbura ngorü sinambo hombo hüfünimboyo ahafandî yifi-nimoko ra hibudundihü-pirîmboyeisî, nga asu ngirî hifî kandîhipirî. ¹⁰ Hifî ndanîhündambo nindou ai hîhifî-hîhifî-ndeimboyei sapa nindou yimbu ai yifîmefandî ranahambo. Ai sesesî-ndeihi hîhifî-hîhifî-ndeihi asu aboedî napo simborî saindeimboyei nindou yimbu Godindî hoafî hoafiyafanî-rînandeimbî ai nindou ranaheimbo afindî hamindî tîñrîfo masabînandürî ranimbo.

¹¹ Ngîmîyo mbura ngorü sinambo hombo hüfünimboyo yangirî nîngombo yafui ra God ai koamafoareanda kosi ahafandî fiambemefeyowa ai botîmefîneanda, asu nindou munquambo ai ndarîhi hoeirîhipîra mayowa

yihimbomayei. ¹² Raniyo asu Godindi hoafi hoafiyafani-rinandeimbi ai himbori-yafandane, sunambeahindi hoafi mamı pukuna ahafanımo hoafiyopıruhı yahoya, “Mborai ndühi sühüfani,” meho. Ahafanımo hıfokoa-marıhipıri ai himboapoyeiane, asu ai mburıngai bitapırine hena sunambe mahahüfani.

¹³ Asu rani-sımboanı hamındı hıfıhe afındı ranai tüküfehüyo, adükarı ngoafı ranahandambo mamı bıdıfıri bırefoai pütapıyowohü asu 9 bıdıfıri nıngohüyo 7,000 nımorehi nindowenihi ra hıfokoako-mafoareandüri. Nindou bodımondı yangrı manıboadei ai yihımboyeihı God sunambe amaru ranahambo adükar-ani masei.

¹⁴ Yimbu noufımbı tıngırifo ranana ndeara muıguyomboane, nga se himborıyei ngımi noufımbı tıngırifo ranai ndeara akımi tüküfembo yahomboane.

Sünambeahındı nendı 7 noufımbı ai fufunımayu

¹⁵ Raniyo asu sünambeahındı nendı 7 noufımbı ai fufunımayu. Raniyo asu sünambeahı nindou afındı hoafi ranai pukuna hoafıyeihı seiya,

“Ngınındı semındı hefe muıgua hıfı ra
 hıfandımo ana
 sıhefı Adükarı
 asu nindou sıhefımo aboedambofe-
 munımo kamafoarırı Kraıs ahafand-ane,
 asu ai-anımo koadürümo-koadürümo
 hıbadambui,”

masei ¹⁶ Raniyomo Godındı hangıfoanı 24 boagıri nindou ahamundı nımarı-fondıwamı mamarımo ranai hıfını yırı-yimbu pusıru

mbiro pütapiyomo mburu Godimbo aboed-ani mehomo. Ai hoafiyomondühî yahomoya,

17 “Adükari, se God munguambo nginindeimbanafi.

Seana haponda animbafi,
horombo manimbafi!

Sihafi nginindi ra sowandifi hawa

asu munguambo hifi piyafi hawa hifandara hafi

ranahambo sihambo ro hihifarihunini.

18 Hifi ndanihünda nindou ai nginindimayei

sapo sihafi nginindimbo si ra tükumefeyowa,

asu yifiyeimbi nindou aheimbo yibobofendürimbo si ranambo tükumefeyowa.

Sihafi ratüpuriyomo-rundeimbi,

sihafi hoafi hoafiyomo-rundeimbi asu

sihafi munguambo nindou akidouyo adükariyo

sapo sihambo yihimboarihünini

ranaheimbo aboedi moatükuni saimbo si ra tükufemboane.

Nga asu nindou didiyei hifi moaruwaimbo-marihindi

ranaheimbo moaruwaimbo-fendürimbo si rani amboa ndeara tükufemboane,”

mehomo.

19 Sünambeahi Godindi wori ranahandi yipuri

ra sübüdihöehü asu ahandi nendimbo hoafi

firamündü masihendi bokis ra weindahimayowa hoeimarihindi. Raniyo wabürüsüyo

wakireandühî asu fuyowohüyo nimoamonindi

hoafi ai pai kapeihü kikirandühîyo asu hifihe tükufehü kifohî nimo ei nahurai pütapimayo.

12

Son ai nimorehi asu amoasiri adukari hoeimareapiri

¹ Ranıyo asu sünambe moanı ranı-poanımba moatükunı ranai tüküme feyo. Ranı-moatükunı ranana nımorehi mamı ranaiyo. Ai hüfıhamındı hoearımbore güde hayamboyo asu amoamo ahandı yırüfoendı hoarehi pare mbura, 12 mupui atımbore ahandı mbıroambe kıkıfoare hayamboyo tükıfe manınggo.

² Nımorehi ranai ranümbıyo hayamboyo asu nımorı wakemındımba asübusı ranai ahambo tüküme fe ndowa asübusımba hoafı karıhoaimarandı.

³ Ramefeyowamboyo asu moanı ranı-poanımba moatükunı ngorü ranai sünambe tüküme feyo. Ranı-moatükunı ramefeyo ranana moanı adukarı hamındı amoasiri hamburiyu 7 mbıroweımbı, asu 10 daburüdümbıyu haya ahandı mbıro mamamı ranıwamı at 7 kıbodırıfoare hayamboyo tüküfi manınggu.

⁴ Ahandı sendı ranambo nıgımi bıdıfırı mupui kifihüramündı huhüyu asu sünambeahındı hıfına fıribadı-mafoareandı. Ranıyo asu amoasiri ranai nımorehi-mayo ranahandı fıkımi manınggu nımorı ra wakıdamındoanı mbundıhe dagadı yahuhaya.

⁵ Ranıyo asu nımorehi ranai nındowenihı nımorı wakımarımbındo. Nındowenihı nımorı ranai-anımba adukarımbondıfi haya muınguambo hıfıhündı nendı ranaheimba ain nımharı ndemündü haya hıbadarümbui. Nımorehi ranai nımorı ra wakımaramındo-amboyo asu nımorı

ra kosiründümo houmbo God asu ahandi nimirifondi sowana mahafomo. ⁶ Raniyo asu nimorehi ranai fefoai haya nimi wohi furikoate-reandühi maho. Sapo God ai ahambo 1,260 si ranambe ningowanhi hifandimboane yahuhaya ngoafi didiboadore hiningimareandi raninambo.

⁷⁻⁸ Raniyo asu yifiari ranai sunambe pomarichoaiyo. Raniyo sunambeahindi nendi bogori Maiker ai ahandi sunambeahindi nendimemo rani-babidimbo amoasiri afindi-mayu rani-babidi yifiarimemo. Asu amoasiri ai asukaiyu ahandi nendi-babidimbo hihiriyafu yifiarimemo. Nga amoasiri adukari-mayu ranahambo yifiarambe ngasünduwuri houmbo, asu ahandi nendi-babidimbo sunambe gedühi ningombo yowanhi yahomo hemafoarupuri.

⁹ Raniyomo Godindi sunambeahindi nendimemo ranai amoasiri afindi-mayu ranahambo sowarindümo hifina pimarüwuri. Amoasiri ranai ana horombodidi hondüyu haya ahamboya, "Satan hifi ndanihünda nindou paphoafira-randeimb-ani," masei. Ai hifinindi nindou munguambo tikai hoafiyu-randeimb-ani. Raniyo ahambo ahandi sunambeahindi nendimemo rani-babidimbo sunambeahindi hifina hemafoarupuri.

¹⁰ Raniyo asu ro himboriyahane sunambeahi hoafi ranai pukuna yare hoafiyowohü yahoya, "Hapo-ana God ai shefimbo aboedambofemunimbo ra ndeara tüküfemboane.
Hapo-ana nindou God ai diboniyu hiningimariri ranahambo bogor-ani yahu nafuiyumboani!

Sapo nindou düdi ai Godindî himboahü
 nüngumbo
 sihefi wandafi mamî nîmbî-nîmbîsi papi-
 hoafîrandürî arandî
 ranahambo sünambeahîndî hîhairündümo
 masafoarüwuri.

11 Sihefi wandafi-mamî ana Sipsip Nîmorîndî
 horî
 asu ahandî hoafi anîhondümbö
 wataporîmborîhü marîhündî
 ranînamboyei ai amoasîrî-dîbo yifiarîyei ta-
 borî-marîhehindî.

Nindou ranî-mayei ranai ahei fimbo hohoanîmo-
 koate
 asu hoafi anîhondümbö wataporîmbo-
 marîhündî
 ranînamboyei amoasîrî-dîbo yifiarîyei ta-
 borî-marîhehindî.

Nindou ranî-mayei ranai yîfîmbo yîhîmbokoate-
 mayei.

12 Ranîmbo-hündambo-anîmbo sünü asu
 sünambeahîndî nend-anemo
 se hîhîfi-hîhîfîndîmo!

Nga hîfi asu sîrîwara se hîpoanîmboembou-
 anafe.

Satan ai ndeara ranîhü kusümbö wambo asu
 ahambo ngusüfo asürîrühane.

Ai ranîhü nîngombo ra gedühîyopoanî,
 nga bodîfo-ane ranîmbo fifîreamboani,”
 meho.

13 Amoasîrî adükari-mayu ranai ahambo
 hîfîna hemafoarüwuri ra ndare hoeireandanî
 mayoamboyu asu sapo nîmorehî nindowenihî
 nîmori wakîmarîmîndo ranahambo pare
 wamara hu. 14 Nga asu nîmorehî ranahambo

meso mbanendi nahurai masahundo. Mbanendi yimbu ranambo-animbo ai nindou niŋgokoate-reandühi amoasiri adükarî ranahambo didimombo diboai haya ŋgomböe. Asu ranihü ŋgo niŋgowan-animbo ŋgimi himbaniyo haya 6 amoamo ahambo hibadihündühi sesi ndahündomboyei. ¹⁵ Raniyo asu nimorehi ranahamboya hohoambu ranambo semindi mbihowamboane yahuhaya amoasiri ahandi yahamonindi hohoambu kamafoareandi. ¹⁶ Ai ramareandiyosi, ŋga asu hifi ranai nimorehi ranahambo mafarihendi. Hifi ranai yafadü boamareanda amoasirindi yahamonindi hoe tüküme Feyo ra sirimafoareandi. ¹⁷⁻¹⁸ Raniyo asu amoasiri adükarî ranai yare hoeireanda mayowa nimorehi ranahambo ŋgini ndimarandi. Asu ai nimorehi-mayo ranahandi ahuirihöandimayei, sapo nindou didiyei Godindi ahinümbi hoafi asu Sisasindi hoafi süngurihi-rihündeimbi, ranaheimbo sowana ai-babidimbo yifiarimbo yahuhaya mahu.

13

¹ Raniyu asu amoasiri adükarî ranai siriwara gudi pimaramindo raniwami manijgu

*Nimambeahindi ninihondi yimbu
tükümeFINEANDI*

Raniyahî asu ro hoeirihöanda moaruwai himboyoweimbi ninihondi mamî ranai siriwara-ambeahindi tüküfe masifo. Rani-moatükunî ra 10 daburüdümbüyo haya asu 7 mbiroweimbüyo. Daburüdü mamami ra adükarî bogorî nindoundi at nahurai

ninoumayo. Asu ahandi mbiro mamami raniwami sürü papimayo, ranana Godimbo tirifoefi hoafiyo. ² Ninihondi tükumefeyowa hoeimarheandi-mayo ranai ana adükari pusi titiborandeimbi repat nahuraiyo. Ahandi tinjari ra adükari ninihondi bea nahuraiyo. Asu yafambe ahandi ra mare raionindi nahuraiyo. Ranahamboyo amoasiri adükari-mayu ranai ahandi-mayo nginindi, asu adükari bogorindi nimirifondi asu adükari bogori moatükuni ra masagado. ³ Ninihondi-mayo ranahandi mbiro ngorü ranana moani pisaonambo-marundi ra yifimbo-mbuimbiyosi, nga asu ahandi masime mamaro ranana dikirimefeyo. Munguambo hifinindi nindou ranai rani-moatükuni ramefeyo ranahambo hepünahi hehi asu ahambo süngumarihü hei. ⁴ Ranিয়ে asu munguambo hifinindi nindou ranai amoasiri adükari-mayu ranahambo hohoanimo parihindühi seiya, adükar-ani sapo aiyu ninihondi-mayo ranahambo hifandimbohünda nginindi masagado. Asu ai ninihondi-mayo ranahambo amboani hohoanimo parihindühi seiya, “Düdi nımambeahindi ninihondi ndahuraiyua? Asu didai ninihondi ndanahambo ngu pande haya yifiarimanda?” masei.

⁵ Ranियu asu God ai ninihondi ranahambo yare hininjimareanda hoafi afindi-afindiyo wakireandühi Godimbo tirifoarerühi hoafimendo. Ranियu asu ai ahambo rani-moatükuni ra refembo 42 amoamo yangiri hininjimareandi. ⁶ Ranियो asu rani-moatükuni-mayo ranai Godimbo, ahandi nimirifondi asu

ahandi nendi sünambe amarei ranaheimbo amboa tirifoefe hoafiyu marandi. ⁷ Raniyo ahambo God ai hiniŋgimareanda ahandi nendi-babidimbo yifiari-mayeia asu ai yifiari ra titaboari-mafoareandi. Asu ai mungua siri, hifihöndi, hoafeimbi, fi-hoeari ranaheimbo hifandiyondüri hombo, randowandi mehundo.

⁸ Rananimbo nindou munguambo hifi ndanihö animboei ranai nimambeahindi ninihondi-mayo ranahambo ŋgusüfo pandihimboeyi. God hifi sünü nafikoate-yuambe Sipsip Nnimori hifokoamarüwuri ranahandi koadürümbo-koadürümbo yangiri niŋgombo buk ranambe ndüri papimareandi. Ranambe ahei ndüri pefekoate-mayei ranai ana nimambeahindi ninihondi ranahambo ŋgusüfo pandihimboeyi.

⁹ Nindou didiyei ai himboambembayei ana, hoafi nda himborindei. ¹⁰ Nindou didiyei sapo aheimbo mbuimündindüri karabusi-fendürimbo-mayei ranaheimbo mbuimündindüri karabusife-ndürimboane. Asu nindou düdi ai sapo pisao yihümindimayo ranambo hifokoefimboani meho, ranana pisao yihümindimayo ranambo hifokoefimboani. Yahurai moatükunü tükündifeyoani ana, asu Godindi nendi ai ahei anihondümbofe hohoanimora kikihisafiri-hümündi hehi mbnimboei-amboane, meho.

¹¹ Raniyo asu ro hoeirheandane, moaruwai himboyoweimbi ninihondi ŋgorü ai hifambeahindi tüki fe masifo. Rani-moatükunü ra Sipsip Nnimorindi daburüdü nahurai yimbu ahandi mbrowami hiniŋgireapiri hayamboyo, ŋga ai adükari amoasiri nahurai hoafimayo.

¹² Ai adükari hamindi nginindi weangurühididi ninihondindi-mayo semindi hayamboane asu haponda ahandi fondahü ai rani-süngure arandi. Ai hifi asu nindou raniwami animboei ranaheimbo weangurühididi ninihondi masime afindeimbi yifimbo yangiri-mayo ranahambo ngusüfo pefembohünda hütihütimarandüri. ¹³ Yimbu noufimbi nimbameahindi ninihondi ranai adükari hamindi hepünifeimbi moatükuni ramareandi. Ai nindou munguambo ahei himboahü ramareanda hai ranai sunambeahindi tükife haya hifina makoso. ¹⁴ God ai yini mehua nindou ranaheimbo tikai hoafiyondürühi weangurühididi ninihondi ranahandi himboahü hepünifeimbi moatükuni ramareandi. Yimbu noufimbi ninihondi-mayo ranai nindou ranaheimbo yahoya, sapo horombo ninihondi pisaonambo hitimaranda masimeimbü-mayo, nga ai haponda yangiri aningo ranahandi sisami nafindihü mbundihü asu ahambo hohoanimo-mbeahüdo-wamboane, meho. ¹⁵ God ai yini mehua yimbu noufimbi ranai weangurühididi ninihondi sisami ranahambo yangiri ningombo yafui masagado. Rananimbo asu sisami ranai wataporiyohumbo nindou didiyei ahambo ngusüfo pefekoate-aye ranaheimbo hifokoa-ndeandüra yifimbiyei-amboane, meho. ¹⁶ Nindou munguambo akidou, adükari, napo afindeimbi, napokoateimbü, moani ratüpuriyei rihündeimbi asu kaka semindimbo ratüpuriyei rihündeimbi ranaheimbo ahei warihondü warani asu ahei giribodi hamindi wami sürü pefendürimbo

hüti-hüti-marandürî. ¹⁷ Nindou mamî ai-amboa ŋgîrî kakînambo pemîndu asu ŋgîrî kakîfihîmbo ndendi, ŋga nindou düdi ahandîfihî sürü apenîŋgo ranî yangîrî anîmbo randeambui. Sürü ranana nîñhondî ahandî ndür-ane asu namba ranahandî ndür-ane. ¹⁸ Ndanana aboedî fîfîrîfe hohoanîmo-ane. Nindou düdi ai aboedî fîfîreandeimbayu ana, ai nîñhondî ranahandî ndürî nîmîndî ra tapuimbiyu-wamboane. Sapo sürü ranana nindoundî ndürî süngunamboane. Ranahandî namba sürü ranana 666-ane.

14

Sipsip Nîmorîndî nindou ai sîmborî heirü heirayei

¹ Ro asükaiya hoeirîheand-ane 144,000 nindou ai Saion nîmoei wafu-ambe Sipsip Nîmorî-babîdîmbo manîmboei. Sipsip Nîmorî asu ahandî afîndandî ndürî ra ahei gîrîbodî hamîndîfihî papîmarandî. ² Ranîyo ro himborîyahanî sünambe hoe amündürî fuwayo asu nîmoamondî-hoafi nahuraimayo. Ranîyo asu ro himborîyahanî gita fandunda hoafayo nahurai hoafîmayo. ³ Nindou ranai Godîndî nîmarî-fondî hanġîfoanî, yimbuyimbu yangîrî nîŋgoweimbî asu boagîrî nindou-yomondî himboahü sîmborî heirü mamî heirümayei. Nindou 144,000 God ai hîfî ndanîhündambo nindou-yafe mbusümonîndî masemündündürî ranî yangîr-anîmbo heirü ra fîfîrîndîhimboyei. ⁴ Nindou ranana moai nîmorehî dîbombo apomo, ŋga moanî sürühoeimbî hamînd-anemo. Muŋguambo hîfî

nahi Sipsip Nɪmori ai huwanɪ nindou ranai ahambo sɯngurɯwuri homo arundi. God ai nindou ranahamumbo hɪfɪ ndanɪhɯndambo-yomondi mbusɯmonɪndɪ manɪŋgomonda masepurɪmɯndu. Ahamumbo boatei ndeara sepuri-mɯndɯmboani Sipsip Nɪmori asu God ahafandi yangɪrɪ nɪŋgombohɯnda. ⁵ Ai moai tɪkai hoafɪyomo-rundi, ŋga aiana hɯti-koate-anemo.

Sɯnambeahɪndɪ nendɪ ŋgɪmɪ ai hoafɪ wataporɪmbo-marundi

⁶ Ro hoeirɪhinanɪyo sɯnambeahɪndɪ nendɪ ŋgorɯ ai nɪmoamo youyu wakɪmareandi. Ai yangɪrɪ koadɯrɯ koadɯrɯmbo nɪŋgombo hoafɪ nindou muŋguambo aheimbo wataporɪyondɯrɪmbo semɯndɯ hayamboyu. Muŋguambo hɪfɪhɯndɪ, muŋguambo fihoearɪmbɪ, muŋguambo mamɪsɪrɪ, muŋguambo mamɪ hoafeimbɪ ranaheimbo muŋguambo wataporɪmboyondɯrɪmbo semɯndɪ hayamboyu. ⁷ Ai pukɯnambo yare hoafɪyuhɯ yahuya, “God ai nindou-yei hohoanɪmo yɪbobofembo si ra ndeara tɯkɪfemboane, ŋga asu ranɪmbo-hɯndambo anɪmbo yɪhɪmbondeihɪ ahambo aboed-ani mbɪsefɪmboane. Aiyu sɯnɯ, hɪfɪ, sɪrɪwara, asu feamonŋgo hoe nafɪmarandi ranɪmbo-hɯndambo-anɪmbo ŋgusɯfo pandɪhorɪ,” mehu.

⁸ Yimbu noufimbɪ sɯnambeahɪndɪ nendɪ ai weaŋgurɯhɪdɪdɪ ramefɪyu ahandɪ sɯngu ai yahuya, “Adɯkarɪ ŋgoafɪ Babiron ana moaruwaimbo-mefeyo. Anɪhond-ane! Muŋgunambo moaruwaimbo-mefeyo. Adɯkarɪ ŋgoafɪ Babiron ramareandɯra nɪmorehɪ

s̄s̄ih̄imo asu nindowenihi b̄irab̄ir̄iyei mar̄ih̄ündi. Ai nḡin̄indi wain hoe sagad̄ürani s̄im̄indei hehi h̄ih̄indi hohoan̄imoayei nahurai-ayei ran̄imbo God ai nḡin̄indi-ndand̄ürümbui,” mehu.

⁹⁻¹⁰ Asükai s̄ünambeah̄indi nendi nḡorü ai nḡorü yimbu ramef̄ineandi nou ramefiyu. Ai puküna hoaf̄iyuhü yahuya, “Nindou d̄idyeyi ai n̄imambeah̄indi n̄in̄ihondi asu ahand̄i s̄isam̄i ranahambo nḡusüfo parar̄ih̄indi ana, ahei gir̄ibodi ham̄ind̄ifihi asu war̄ihondü waran̄i sürü apaiaro ana, ai ran̄i-poan̄imbo wain hoe mb̄s̄im̄indei-amboane. Wain̄i hoe ranana God̄ind̄i hürüt-ane. God ai nḡir̄i nḡin̄indi wain ra hoe-ambe kandeandi, nga wan̄i. Ai ahand̄i hürütü ra moaruwai-mbofe hoe s̄im̄ind̄i h̄ip̄ir̄i ranambe kande dagad̄ürani nd̄im̄indeimboyei. Asu nindou n̄in̄ihond̄imbo nḡusüfo par̄ihi ar̄ih̄ündi, s̄ünambeah̄indi aboedi ham̄ind̄i nindou asu Sipsip N̄imori ahamund̄i h̄imboahü, ranaheimbo hai asu sarfa n̄imoei hai h̄üfü hondü ran̄nambo t̄iŋ̄ir̄ifo af̄ind̄i mb̄s̄agad̄ür-amboane. ¹¹ Hai ranahandambo has̄iheim̄i aheimbo t̄iŋ̄ir̄ifo asagad̄ür̄i ranai koad̄ürümbo-koad̄ürümbo gafomboe. Sapo nindou n̄in̄ihond̄i asu ahand̄i s̄isam̄i ranahambo nḡusüfo pamar̄ih̄indi, asu ahand̄i ndür̄i sürü masah̄ümündi ranana nḡir̄i fi hand̄ihi n̄imand̄ei,” mehu. ¹² Ran̄imbo-hündambo God̄ind̄i nendi ai ahand̄i hoaf̄i h̄imbor̄i-yei süngur̄ih̄indüh̄i asu Sisas̄imbo an̄ihond̄ümbo-ar̄ihori hei ai aboedamboyahi nḡin̄indi mb̄n̄imboei-amboane.

¹³ Ro h̄imbor̄iyaha s̄ünambe yafambe

mami ai hoafi+yohü yahoya, “Se sürü nda papirandi: Haponda asu sünguna nindou didiyei Adükar+di+bo an+boadei ranai yifaye ana, ai hihifi-hihifi+mbeyei-amboane,” meho. Yifiafi Aboedi ai-amboani yahoya, “Anihond-ane. Sapo ai ratüpurü afindi tñirifomaye ra hin+ngir+hi hehi moani wari handihi nimandeimboyei ranimbo-hünda. Asu ai ngir+ moani ngei, nga aboedi hohoanimo ai ramar+hindi ra-kapeihü ngeimboyei,” meho

Hifi ndanihündambo sesi yimungu-remindimbo si

¹⁴ Asukai ro himboyahind-amboyo mbur+ngai kifohi-wami nindou mami Nindou Hondü nahurai mamaruwa hoeimar+hini. Ai adükar+ bogorindi at gor+nambo nafiyoweimbi-mb+ro-ambe kikifoare sarif yihimindi semündü haya mamaru. ¹⁵ Asu sünambeahindi nendi ngorü ai Godindi worambeahindi tüküfi sünü nindou mbur+ngai-wami mamaru ranahambo puküna m+ngiyu hoafi+yuhü yahuya, “Sihafi sarif ndowandifi hawa sesi hifinindi ra yimunguri-ndandifi, nga ndeara sesi ra yimungurimbo si-ane,” mehundo. ¹⁶ Raniyo nindou sapo mbur+ngai-wami mamaru ranai ahandi sarif semündü haya sesi hifinindi rani yimungure-mindimbo mahanu.

¹⁷ Asukai sünambeahindi nendi ngorü ai Godindi wori ra hin+ngire haya tüküfi masünu. Ai-amboani sarif semündü hayamboyu. ¹⁸ Asukai sünambeahindi nendi ngorü hai hifand+ra-randeimbi-mayu ranai Godimbo sesi mandife sihefe-rambo has+honi-mayo ra hin+ngire haya

masüfu. Ai sünambeahindî nendî ngorü-mayu sarif yihimindî masemündu ranahambo puküna hoafiyuhü yahuya, “Sihafî sarif yihimindî ndowandîfî hawa wain hisî ra hifitîri-ndandîfî mamîni dîgawandî, nga ndeara wofî hisî ra süfiyomboane,” mehundo. ¹⁹ Sünambeahindî nendî ranai sarif semündü haya amofi hanü wain hisî ra hifitîramündî mamîni-re masîhendî. Wainî hisî-mayo ra Godîndî hürütümbî nimoei hipîri wain hisî ndünîyo boboe semîndîmbo-mayo ranambe pütîmefiyu. ²⁰ Asu ai wain hisî-mayo ra adükari ngoafi himborani tüküyafu homo hipîri-mayo ranambe ndünîrund-anîyo horî ranai 300 kiromita nahurai maho. Asu horî tüküfe maho, ra nindou simongori-feyoani ngusümboarühi nahurai mahafo.

15

Bidîfiranambo tîjîrîfo

¹ Ro sünambe hoeirîheandane, rani-poanîmbo moaruwai hamîndî hepünîfeimbî moatükunî tükîmefeyo. Sünambeahindî nendî 7 ranai nindoumbo moaruwaimbofembo moaruwai hamîndî moatükunî 7 sowandümo mamarîmo. Rani-moatükunî ranai munguayo ana, Godîndî hürütü ndeara bidîfiranamboane, nga asu ngîrî asükai yahurai tükündîfeyo. ² Raniyo asu ro karasinambo nafümbî nahurai sirîwara-ambe hai bitapîre tüküme Feyowa hoeimarîheandî. Nindou yifîrambe ngînîndî nimboeimbo nimambeahindî ninîhondî, ahandî sisamî, asu ahandî ndürî namba ranahambo hîfînambo-marîhindî. Ai ahei gita God masagadürî ra

fufur+hümündi hehi karas+nambo nafümbi nahurai sir+warara ran+kimi man+mboei. ³ Asu Moses, God+indi ratüpur+ ratüpur+yu-randeimb+ asu Sipsip N+mori+mayu ahafand+ heirü ndahurai heirümayeri.

“Adükari, seana God munguambo ng+nind+ n+m+nd+h-anafi.

Se hepün+feimb+ moatükun+ ratüpur+yafi-randeimb-anafi.

Se mungua nindou-yafe bogor+ adükar-anafi.

S+hafi hohoan+mo mbumund+ hondüyo haya an+hondü ham+nd-anafi.

⁴ Adükari, munguambo nindou s+hambo ah+n+ndei+h+ s+hafi ndür+ ranahambo aboed-ani mb+seimboyeri.

Seana sürühoeimb+ ham+nd-anafi.

Munguambo h+f+hünd+ nindou s+hambo sowana d+dei ngusüfo pand+hi-n+n+mboyeri.

Sapo s+hafi mbumund+ ratüpur+ ramarowand+ ra fufur+hümündi hehi karas+nambo nafümbi nahurai sir+warara ran+kimi man+mboei,”

masei.

⁵ Asükaiya sünambe h+mboyahündamboyo God+imbo hoafi fem+nd+ s+hefe wor+ ranahand+ ah+nümb+ wor+ safambe ra sübüdi-mar+hoayowa hoeimar+heand+. ⁶ Asu sünambeah+nd+ nend+ 7-memo ranai nindoumbo moaruwaimbo-fembo moatükun+ 7 masowandümo. Ai hoear+ aboed+ af+saho-koate h+mboarambe for+hoeimb+ güdu mburu asu gor+nambo nafümb+ ret

ahamund+ m+si+nd+hü hüh+ru h+n+ng+ru hou ser+wor+ safambe tüküyafu mas+n+mo. ⁷ Asu yimbuyimbu yang+r+ nanğoweimb+ moatükun+ ndambo mam+ ranai sünambeah+nd+ nend+

7 ahamumbo gorinambo nafiyoweimbi dis 7 masagapuri. Rani-moatükuni masagapuri ranana Godindi koadürü-koadürümbo yangori-randeimbi hürütü foeroweimbi disiyo. ⁸ Godindi himboamupuimbo-randeimbi asu nginindi ranahandi hasiheimi ranai ahandi worambe güre haya mengoro. Asu ngiri nindou mamii amboani ahandi wori ranambe kebuendi, nga wani. Ai hibadihündani sünambeahindi nendi ranai nindou moaruwaimbofe moatükuni ra moendi-ndundan-animbo keboehimboyei.

16

Sünambeahindi nendi 7 ai Godindi hürütü 7 hipirambe foeroweimbi kamafoarundi

¹ Raniyo asu ro himboriyahanayo Godindi wori ranambeahindi hoafi mamii sünambeahindi nendi 7-memo ahamumbo puküna hoafiyowohü yahoya, “Se ngomo Godindi hürütü 7-disambe afoero ra hifihi kaboadundi,” meho.

² Raniyo asu mamii noufimbii sünambeahindi nendi-mayu ranai hu ahandi dis Godindi hürütü foafusümbi ra kamafoareandi. Raniyo nindou sapo yangiri niingoweimbi moatükuni ranahandi sisamimbo ngusüfo pamarihindi, asu ahandi sürü ahei giribodi hamindifihi parihindeimbi-mayei, asu ranaheifihi moaruwai hamindi asübusümbi masimeii tükümeeyondüri.

³ Raniyo asu yimbu noufimbii sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi dis ra hu siriwarambe kamafoareandi. Raniyo asu hoe ranai nindou yifiyoani yiwihoe nahurai tüküfeyowohüyo

asu muṅguambo yangiri niṅgoweimbi moatükunî siriwara-ambeahindî ranai yifi-safimayo.

⁴ Raniyu asu ṅgimî noufimbî sünambeahindî nendi-mayu ranai ahandî dis ra hu hoe asu apoarindîhorî forîhoayo-ambe kamafoareandî. Raniyo muṅguambo hoe ranai horî nahurai tükümeḡeyo. ⁵ Raniyo asu ro himboriyahane, sünambeahindî nendi muṅguambo hoe ranahambo hifandandeimbi-mayu ranai yare hoafiyuhü yahuya,

“O God, seana aboedi hamind-anafi,

Haponda se animbafi asu horombo manimbaf-ane.

Tiṅirifo yibobofe se hifina kafaro arandî ra mbumund-ane.

⁶ Nindou didiyei ai sihafi nindou ranaheimbo asu sihafi hoafi hoafiyomo-rundeimbimbo hifokoa-marîhindürî ranaheimbo horî kamefoendi ra aheimbo simindimbohünda masabadürî.

Se rani-moatükunî aheimbo ramarîwandürî ra sapo

ai niṅi-moatükunîyo ramarîhind rani simogodühi-mboane,”

mehu. ⁷ Raniyahî asu asukai himboriyahane, Godimbo sesi mandife sihefe hasihonî ranambeahindî hoafi mamî hoafiyohü yahoya, “Yini, Adükari God, seana Muṅguambo Nginiindeimb-anafi. Se nindou ranaheimbo papi-hoafarandürî ranana ai moanî anihondü hondüyo hayambo asu mbumundî saf-ane,” meho.

⁸ Raniyu asu yimbuyimbu noufimbî sünambeahindî nendi-mayu ranai ahandî dis hüfihamindî-wami kamafoareandî. Raniyu

God ai hüfhamindi nginindi masagado nindou hifini ranaheimbo hai nahurai tikiriyo-ndürimbohünda. ⁹ Nindou ranaheimbo nginindi hamindi hüfü ranai tagiri-marandüramboyei asu ai seiya, “God ndan-ani muᅅgua moatükuní moaruwaimbofembo nginindi ra hifandarandi,” sei hehi ahandi ndürí moaruwaimbo-maríhindi. Nga asu nindou ranai moai ahei moaruwai hohoanimo ra hiníngiríhindühi Godímbo aboed-ani sei, nga wani.

¹⁰ Raniyu asu hondahüfimbí noufimbí sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi dis ra nímambeahindi niníhondi adükari bogorindi nímari-fondi raníwami kamafoareandi. Raniyo asu nindou muᅅguambo niníhondi hifandirandi raníwami nímbi piyowohüyo asu ai asübusí afindi sahümündihí ahei teifi kíkímaríhündí. ¹¹ Raniyei asu aheimbo asübusí afindi tüküfendürühi masímei ninoumendürambo Godímbo moaruwai-moaruwaimbo-maríhorí. Nga asu ai moai ahei moaruwai hohoanimo süngufe ra hiníngiríhindí.

¹² Raniyu asu 6 noufimbí sünambeahindi nendi-mayu ranai ahandi dis ra hoe adükari Yufretisi-mayo ranambe kamafoareandi. Raniyo asu hoe ranai nginireandühiyo bogorí nindou hüfhamindi süfuaní-poedi sífombo-memo ranahamumbo nafí ra mengoro. ¹³ Raniyahí asu ro hoeiríheandane, moaruwai nendi ngími ranai koaikoai nahurai adükari amoasiri, nímambeahindi niníhondi, asu Godíndí hoafi tikai hoafiyu-randeimbí ranahei yahamo-nafí tükümehindi. ¹⁴ Aiana moaruwai nendi

hepünifeimbi hamindi moatükuni raríhi aríhündi rananei. Moaruwai nendi ranai ana bogori nindou hífi hífandu-rundeimbimbo sowana hei aríhündi. Sapo bogori nindou ranahamundi ami mamambefepura God Muᅇguambo Adükarí Ng+n+ndi hífandírandí ranahandi bídífirani síhi yifiarímbohünda.

¹⁵ Adükarí ai yahuya, “Awi se hímboriyei! Ro hümbühünümbi nindou nahurai tükündaheamboyahí! Nga nindou düdi ai apokoate yangíri nímarümbó ahandí hoearí ra wudípoapore hífandarandi ana, híhífi-híhífi-mbiyu-wamboane. Sapo rananímbo ai ngíri nindou afíndi hímbóahü safí yangíri hoahoangühü ahandí fimbo amóaníngíndu,” mehu.

¹⁶ Raníyomo asu moaruwai nendi ngími-mayei ranai bogori nindou-memo ranahamumbo hífi mamí Híbru-yafe hoafínambo Armagedon raníhü mamühífeipurímbo sahüpurümündi mahei.

¹⁷ Raníyu asu 7 noufimbí sünambeahíndi nendi-mayu ranai ahandí díspírí ra nímoamo sünambe kamafoareandi. Raníyo asu hoafí mamí ranai puküna Godíndi muᅇguambo moatükuni hífandiyo nímarímbo fondi raníwamíndi hoafíyowöhü yahoya, “Muᅇgu-moatükuni ra ndeara muᅇguyomboane,” meho. ¹⁸ Raníyo asu wabürüsü afíndi ranai bíre híningírera wakíreandühíyo asu nímoamondi hoafí ranai pai kameihí kíkirandühíyo hífihe afíndi ranai moani moaruwai hamíndi tüküme Feyo. God ai nindou nafírandambe ana hífihe ranai moai

yahurai tüküfeyo, nga haponda tüküme feyo ranana moani moaruwai hamindiyo. ¹⁹ Raniyo asu adükarî hamindi ngoafi ranai ngimimbore bumareandi. Raniyo asu munguambo hifiyei adükarî ngoafi madaburo-mayo rani amboa moaruwaimbo-mareandi. Sapo God ai Babiron ngoafi amboa moaruwaimbo-mareandi. Sapo God ai Babiron ngoafi ranahambo hohoanimo puramündühiyu asu ai ahambo ahandi-mayo kap ranambe wain hoe ra simindimbo masagado. Waini hoe ranana sapo God ahandi nginindi hamindi hürütü raniyo. ²⁰ Raniyo asu munguambo airan ranai dibonapi-foendühiyo, asu nimoei wafu ranamboani moai hoeirhindi. ²¹ Asu nginindi ngisihari ais nimoei nahurai sünambeahindi 50 kirogram nimboreimbi ranai nindou-yeiwami pütapiyowohü ranaheimbo moaruwaimbo-mareandüri. Ranimboyei asu nindou ranai seiya, “Ro nimboeyefi moaruwaimbo-ehundi,” sei hehi Godimbo moaruwai-moaruwaimbo-marîhori.

17

Nindowenihî bîrabîriyo-randeimbi nîmorehî

¹ Raniyu asu sünambeahindi nendi mamî sapo dis 7 fufurundümo-ndeimbi-memo ranambeahindi-mayu ranai wambo-so kusü hoafi yundîrühî yahuya, “Awi se mborai sinif-animbo nîmorehî nindowenihî bîrabîriyo-randeimbi bogori-mayo ranahambo tîjîrifo adükarî tükefendo ra nafuindahanîni-mboyahi. Nîmorehî ranai ana ngoafi adükarî hoe hari

afoafuso rani+kimane aninjo. ² Munguambo hifi ran+hünda adükar+ bogori+ nindou ranai nimorehi+ rani+ babidi+ moaruwai hohoan+momemo. Raniyei asu hifi ndan+hünda nindou ranai-amboa nimorehi+ rani+babidi+ moaruwai hohoan+mo ra süngumarundi. Rani+boyomo asu nindou ranai ngusüfo mam+kar+marapur+ ai nindou wain hoe sim+indi+ hefe rawehindi+ nou,” mehu.

³ Raniyah+ asu Yifafi Aboedi+ ranai wambo fiambe farife ng+nima-ram+ind+ndira asu sünambeah+indi+ nendi+mayu ranai wambo semündündiri+ haya nimi+ wohi+ furikoate-reandühi+ mahu. Ran+hü tük+yaheandühi+ hoeiri+heandane, nimorehi+ mam+ ranai n+mambeah+indi+ n+n+hondi+ hamburi+ rani+wami+ mamaro. N+n+hondi+mayo ranahandi+fihi+ ana ndüri+ afindi+ sürü pap+yo h+n+ng+feyoane maninjo. Ndüri+ ranana Godimbo moaruwaimbofe hoafiyo pap+mayo. N+n+hondi+mayo ranai 7 mb+roweimbi+yo haya asu 10 daburüdümbüyo.

⁴ Nimorehi+ ranai ana bogori+yafe asüdabombü asu hamburi+ hoeari+ güde mbura, rani+poan+imbo yihuruyo haya gor asu n+moei kaki+ afindi+fihi+ sem+indi+weimbi+nambo nafiyoweimbi+, foefembo moatükun+ yihururam+indi+ hayamboyo maninjo. Gor+nambo nafiyoweimbi+ kap ranambe moaruwai moatükun+ ai anam+indi+hoandi+ birabiri+mayo ranahandi+ afisaho foafusoweimbi+ sem+indi+ haya maninjo, sapo ai anam+indi+hoandi+ birabiri+mayo rambo-hünda. ⁵ Nimorehi+ ranahandi+ giri+bodi+ ham+indi+fihi+ moani+ rani+poan+imbo di+boh+indi+ ndüri+ sürü paru

hɪnɪŋɪmarundi ranai yare hoafi+yowohü yahoya,

‘DIBOHÜNDI HOAFI BABIRON NŊOAFI ADÜKARI
NINDOWENIHI BIRABIRIYEIMBI NIMOREHI ASU
MUNGUAMBO MOARUWAI HOHOANIMO
HONDÜ HIFI NDANIHÜNDAMBO ENGORO
RANAHEI HOND-ANE’,

meho. ⁶ Nimorehi ranaiyo Godɪndi nendi+yei asu Sisasimbo anihondumbo süŋgurɪhoreimbi hifokoarearü marandi ranahei-mayo hori ra simɪndi haya mamɪkarɪ-mayowa ro hoeimarɪheandi.

Raniyahɪ asu ro rani-moatükunɪ ranahambo hepünaheandühi afɪndi hohoanɪmo-mayahɪ. ⁷ Raniyu asu sünambeahɪndi nendi ranai düdufindɪrühɪ yahuya, “Se nimboe hepünefoandühi afɪndi hohoanɪmoayafa? Awi ro sihambo nimambeahɪndi ninɪhondi asu nimorehi ranahambo semɪndi ho arandi ranahafe dɪbohɪndi hoafi nimɪndi ra hoafɪndahanɪni-mboyahɪ. Nimambeahɪndi

ninɪhondi ranana sapo ⁷ mbiro-weimbiyo haya asu ¹⁰ daburüdümbi-mayo-ane.

⁸ Nimambeahɪndi ninɪhondi mbo yangɪri manɪŋgowa hoeimarowand-anesɪ, ŋga asu hapondanana wanɪ. Ai ndeara sapo hɪfambe akɪmi kaikoate moani raguhamɪndi hanɪweimbi ranambeahɪndi tüküfembo yangɪri-ane. Ŋga asu ŋɪri amitata ahambo moaruwaimbo-fembohünda dɪbonapɪndɪfeyo. God ai hɪfi sünü nafɪrand-ambe nindou dɪdɪyei koadürümbo-koadürümbo yangɪri nɪboadeimboyei ranahei ndürɪ ra bukambe sürü papɪmarandi.

Nindou hifin+ an+amboei ranahei ndür+ buk ranambe pefe sihefekoate-mayo ranai-an+ambo rand+hi n+mambeah+indi n+n+hond+ ranahambo hoeind+hindani-wan+ hepün+ndahimboyei. Rani-moatükun+ ra horombo yang+ri+ man+ngoyosi, nga hapondan-ana moai n+ngo, nga asu süngunambo asükaindo tükünd+femboe.

⁹ Ndan+ hoafi ndanana nindou düdi ai fifireandeimbi-mayu ranahamboane: Mbiro 7 ranahand+ sisami ranana hifi wafuyo asu n+morehi-mayo ranai ran+wam+ n+mar+ arand+. Asu rani-moatükun+ ra adükari bogori nindou 7 amboan-anemo. ¹⁰ Ranane asu hondahüyafundeimbi (5) adükari bogori nindou yifi+memo-anemo mam+ ai mbamarü asu ngorü ai awi moai bogori+mbofi tüküfiyu. Tüküfekoate-mayu ranai tük+nd+fiyuwan+ ai moan+ ak+dou bod+fohö yang+ri+ nüngumbui. ¹¹ Sapo n+mambeah+indi n+n+hond+ horombo man+ngo-yosi, nga asu hapondan+ ana moai n+ngo. Ai-an+ambo ahand+hoari ranana 8 noufimb+ bogori+mbo-nd+femboesi, nga asu aiana sapo n+n+hond+ 7 ranambeah+nd-ane. Nga asu ahambo ana süngunambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui.

¹² Sapo 10 daburüdümbi hoeimarowand+ ranana 10 adükari bogori nindou-yomo asu ai awi moai munquambo moatükun+ hifandiyo hombo ra piyomo houmbo hifandund+. Nga ahamumbo amboan+ God ai ng+n+nd+ dagapur+mbui. Bod+fohö n+mambeah+indi n+n+hond+mayo ra-bab+di+mbo adükari bogori nindoumbondafu hifandu n+ngomboemo.

13 Bogori nindou ranahamundi ratüpurî hohoanimo ranana moanî mam-ane. Rananemo ai ahamundi ngî+nîndî asu ndürî adükarî ra nî+mambeahîndî nî+nîhondî ranahambo masabudo. ¹⁴ Ai Sipsip Nîmorî rani-babîdimbo yifiarî-ndîmboemo. Nga asu Sipsip Nîmorî ai yifiarî ra taborîndî-hoembui. Aiana adükari-yomondî adükar-ani asu adükarî bogori-yomondî adükarî bogor-ani. Asu ahandî nendî ranaheimboya mborai mehündüra tükîmehinda wand-anei yahu kafaore hî+nîngî-mareandüra ahandî hoafî sünguarîhind-anîmbo yifiarî ra taborîndî-hehimboyei,” mehu.

¹⁵ Sünambeahîndî nendî ai asükaiyu wambo hoafîyundîrühî yahuya, “Nindowenihi birabirîyo-randeimbi nîmorehi nîmarümbi hoe se hoeimarowandî ranana nindou-anei. Ai muᅅgua hîfîhündî, muᅅgua fi-hoearî, muᅅgua mamamî hoafümbî asu muᅅgua nindou afîndî mafandîhindî ranîyei. ¹⁶ Se 10 daburüdümbî nî+mambeahîndî nî+nîhondî hoeimarowandî ai-anîmbo nîmorehi ranahambo yîboaruko-ndîhindühî ahandî nîne napo ahambo sowahî engoro ra mbirîboadi-hindühî hoearî hirîboadi-hindoanî asu safî yangîrî nîmandîmboe. Rananîmbo asu ai ahandî fisafî ra dagüdindowohü hai-ambe muᅅguna mandîhimboyei. ¹⁷ Rani-moatükunî ra God ahandîhoarîyu ahamundî ngusüfoambe refembo hohoanimo masagapurî ranîyo asu ahamundî-mayo ngî+nîndî ra nî+mambeahîndî nî+nîhondî ranahambo masabudo. Ai muᅅgua hîfî ra hibadiyo hombo God ai ahandî hoafîmayu süngu

muṅgua moatükunî anihondü tüküfemboayo ranî si tüküfe simboanî. ¹⁸ Nîmorehî se hoeimarowandî ranana adükariŋgoafî sapo hîfînîndî adükariŋogorî nindou ranahamumbo hîfandapurî arandî ranîyo,” mehu.

18

God ai Babiron ŋgoafî Adükariŋ ra moaruwaimbo-mareandî

¹ Ranî-moatükunî ranai refehayam-boyoane, sünambeahîndî nendî ŋgorü ranai sünambeahîndî tüküfi makusuwa hoeimarîhinî. Ai ŋgîndî hamîndî hondüyu haya asu ahandî ŋgîndî hamîndî si ranambo muṅguambo hîfî ra si boakîma-foareandî. ² Asu ai puküna hoafîyuhü yahuya,
“Adükariŋgoafî Babiron ai hîfîndî pîmayo! Ai hîfîndî pîmayo!

Ai moaruwai nendî ranahei ŋgoaf-ane.

Ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo moaruwai ndu ranai-amboanî ranîhü amarei.

³ Nîmorehî Babiron ranî-babîdîmbo muṅguambo nindou ranai moaruwai hohoanîmomemo nindou ai wain hoe simîndîmo houmbo mamîkarî hohoanîmomemo nou.

Muṅguambo adükariŋogorî nindou hîfîndanîhündambo amboanî ai-dîbo moaruwai hohoanîmomemo.

Asu kakî semîndî ratüpurî ratüpurîyomorundeimbî nindou amboanî ahandî-mayo moaruwai hamîndî hohoanîmo ranî-fihîndî kakî afîndî sowandümo houmbo

kakî afîndeimbî nindou tükümefundî,”

mehu.

4 Ran+yo asu hoafi mam+ sünambeah+nd+ makosowa h+mbor+yahane, ai yare hoafi+yowohü yahoya,

“Wand+ nindou se ngoafi ranambeah+nd+ aboedühi tüküyahi!

Se ai moaruwai hohoan+moayo ran+süngu-nd+himboyei, nga yowan+.

Asu se ai t+ñ+rifo asem+ndo ranambe-ndahimboyei, nga yowan+!

5 Ahand+ moaruwai hohoan+mo ratüpur+mayo ran+moamo sünü ngasünde-amboane.

Ranane asu God ai n+moreh+ ranahand+ moaruwai ham+nd+ hohoan+mo ranahambo moai m+tan+ramüdu.

6 Ai s+heimbo ramareandüri ran+s+mogodühi s+mbor+ se ahambo rand+hind+.

N+moreh+ ranai sapo muᅅguambo moatükun+ moaruwai ramareand+ ran+s+mogodühi nand+hi ndahündo.

N+moreh+ ranai s+heimbo wain hoe ra ng+in+nd+ ham+nd+ kare masagadüri+mo

asu se ahambo wain yimbumbore ng+in+nd+ ham+nd+ kand+hi ndahündo.

7 N+moreh+ ranai ahand+ bor+yohü asu napo af+ndeimbi+mayo ran+s+mogodühi

ahambo asübus+ af+nd+ ndahündoan+ aran+mbeyo-wamboane.

Ai ahand+ fi ran+mbo bor+yohü yahoya,

‘Roana adükari bogor+mbo-yaheamboanah+ nda amar+hi!

Ro ng+r+ aran+ndah+, nga wan+,’ meho.

8 Ran+imbo-hündambo-an+imbo awi ŋgorü-
 simboani ana ahambo moaruwai ham+ind+
 moatükun+
 mas+mei, arani+hoafi, sesi+koate ni+mar+
 muŋguambo rani+moatükun+ ranambo
 ni+konda di+gemboe.

Asu hai ahambo tik+r+indamboe
 sapo Adükar+ God ai-an+imbo ahambo
 yi+bobondeambui ai ŋg+n+ind+ ham+ind-ani.

9 Hi+fi ndan+hündambo adükar+ bogor+
 nindou-memo ranai ni+moreh+ rani+bab+di+imbo
 ni+moreh+ sis+h+mo-yomondüh+ ai moan+
 moaruwai ham+ind+ af+ind+ sowandümo
 man+ŋgomo. Ran+imbo-hündambo-an+imbo
 adükar+ bogor+ nindou ranai ni+moreh+
 ranahambo hai tik+r+randüh+ ranahand+
 has+heim+ ahafo ranahambo hoeindundani-
 wan+ aran+ind+mondüh+ ŋgusüfohö war+
 purük+ind+ümboemo. ¹⁰ Nindou ranai aŋgun+ saf+
 ahand+ fik+im+ ni+ŋgokoate ni+ŋgomboemo sapo
 ai asübus+ ranambefembo yi+h+imbombo. Asu ai
 hoaf+ind+omondüh+ an+imboya,

‘Hi+poan+imboembou-ane! Hi+poan+imboemou-
 ane!

Babiron ŋgoafi adükar+ ra!

Se ŋgoafi adükar+ ham+ind+ya+fi hawa asu
 ŋg+n+ind+ ham+ind-ana+fi!

Ni+meh+nou God ai si+hambo ti+ŋ+r+ifo
 sagan+n+imboani,’

mehomo.

¹¹ Hi+fi ndan+hündambo nindou kaki
 sem+ind+imbo ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi-
 memo ranai-amboani ahambo aran+ind+imboemo
 sapo nindou ahamund+ napo ra sem+ind+imbo

wan#mewambo. ¹² Sapo ahamundi# napo ranana ini nda: gor, sirfa, ni#moei kaki adükar# hamindi#fih# semündümbi, aboedi hamindi# yaman#i, kifoh#i hoear#i ngin#indi aboedi, rani#poan#imbo hoear#i hambur#i, sirika ngin#indi hoear#i. Asu rani#poan#i ni#mi fis#ingarü aboedi#mbi, mu#nguambo aboedi# moatükun#i erefan yahaf#inambo naf#yo-weimb#ihünd#i, mu#ngu moatükun#i ni#mi kaki af#indi#fih#i pem#yo-weimb#ihünd#inambo naf#yo-weimb#ihünd#i. Asu ngin#indi# kapa bras, ain asu ni#moei aboedi# sür#sür#yo-weimb#inambo naf#yo-weimb#ihünd#i.

¹³ Asu bi#di#fir#i napo yahurai. Sesi fis#ingarümbi moatükun#i sinamon, kosendi# mbai, fis#ingarümbi mb#mb#rai, wowondümbi moatükun#i aboedi# fis#ingarümbi, sanda, wain, sesi#imbo wer, kifoh#i praua asu ni#mband#i praua, burmakau, sipsip, hos, ahand#i ni#mar#fond#i kameih#i, nindou kaki#koate ratüpur#iyomo#ndeimb#i asu nindou yifiarambe sowandümo#ndüreimb#i mu#nguambo moatükun#i ra ngir#i asükai pem#indomo.

¹⁴ Kaki sem#ind#imbo ratüpur#iyomo#rundeimb#i ranai ni#moreh#imbo hoaf#yomondowohü yahomoya, 'Mu#ngu aboedi# moatükun#i se si#hoef#i hawa wand#ane masafi# ranana ndeara si#hambo hi#ning#irean#in#i haya di#bonapi#mefeyo. Asu mu#nguambo aboedi# sesi#i kaki af#indi#fih#i semündümbi#i asu mu#nguambo yihuruy#im#indi#i napo aboedi# si#haf#i men#goro#mayo ranamboan#i ndeara si#hambo hi#ning#irean#in#i haya awar#mar#hoayo. Asu mu#nguambo rani#moatükun#i ra ngir#i se yahurai asükaindafi# hoeindowandi#,' mehomo. ¹⁵ Sapo kaki sem#indi#i

ratüpurî ratüpurîyomo-rundeimbi ai adükari
 ngoafi ranîhü nîngomombo ranî-fihîndî kaki
 afîndeimbi-memo ranai ngoafi ra angunî safî
 nîngomboemo ai afîndî tîñirîfo asemîndo
 ranambefembo yîhîmbombo wambo. ¹⁶ Nğa asu
 aiana aranîyomondühi afîndî hohoanîmomemo.
 Ai randu hoafi-ndîmondühi anîmboya,

“Hîpoanîmboembou-ane! Hîpoanîmboembou-
 ane! Adükari ngoafi ra.

Horombo ai kifohî hoearî aboedî,
 ranî-poanîmbo hoearî hamburî
 yihururamîndî,

asu gor, nîmoei ranambo nafîyo-weimbi
 moatükunî, aboedî hamîndî yamanî
 yihururamîndî raraora-hayambo
 manîngomayo-ane!

¹⁷ Asu nîmehünou muñguambo aboedî ngîñîndî
 moatükunî ra awarîmarîhendî!”
 mbîsîmboemo.

Muñguambo sip sowandümo homo-rundeimbi,
 nîndou sipambe fareahi ñgorü ngoafîñî hei-
 rîhîndeimbi, sipambe nîmarîmombo, sip
 ranahambo hîfandîru homo-rundeimbi asu
 nîndou dîdemo sîrîwara-ambe kaki semîndî
 ratüpurî ratüpurîyomo-rundeimbi nîndou
 muñguambo ai Babiron ngoafi ranî-kîmî nîngo-
 koate angunî-safî manîmboei. ¹⁸ Rananîmbo
 asu ai Babiron ranahambo hai imaminambo
 tikîrîrandühi hasîheimî ahafo ranahambo
 hoeirîhindanî mayowa hasîhei-mayei. ‘Moai
 ñgorü ngoafi adükari Babiron yahurai nanjo!’
 masei. ¹⁹ Ai ahei mbîrowamî dîdübudî
 pütîyahîndühi aranî-hîmboahoyeihî seiya,

‘Hipoani#mboembou-ane! Hipoani#mboembou-ane! Babiron ngoafi adukari! Moaruwai hamindi ahambo tukimefeyo.

Nindou didemo ai sip shoundeimbi-memo ranai siriwara-ambe sowandumo homonduhi

kaki afindeimbi nindoumbo-yafu tukumefundi ngoafi ranahandi kaki afindi ranambo!

Asu munquambo moatukuni afindi ahandi ra awari-marichoayo, masei.

²⁰ God ai Babiron ranahambo moaruwaimbomareandi ranimboane

asu sunu se-anafi, Godindi nindou se-anei, Kraisindi hoafi

sowandumo homo-rundeimbi nindou-anemo, Godindi hoafi hoafiyomorundeimb-anemo munquambo se hihifi-hihifindei.

God ai ahambo tiriifo masagado sapo simbori sheimbo ramareanduri sungumbo,”

meho.

²¹ Raniyu sunambeahindi nendi-mayu ranai wit nokoyo-rambo nahurai afindikokoe nimo ei semundu botire haya siriwara-ambe pireanduhi hoafiyuhu yahuya,

“Ndahurai-animbo Babiron ngoafi adukari ranamboani pukuna pindifeyowan gadowohumbo giri asukaindo hoeindihindi.

²² Babiron se, nindou gita fandu, heirundei, mboni faifaindimo

asu inafaindimo rarao-ndundan sihafi mbusumo giri nindou ai asukaindei himborindei nduhundi!

Rani-poani+mbō ratūpuri+yomo-rundeimbi+ ai
 sihafi+mbusūmo rani+ ratūpuri+ndimo ndunda
 ŋgiri+ asūkaindo hoeindifeyo.

Asu wit ni+kombo ni+moei ranai ŋgiri+ asūkaindo
 sihafi+mbusūmo wit ni+kondandūhi
 hoafindowan+ himborindei ndühündi.

²³ Asu sihafi+mbusūmo ŋgiri+ asūkaindo
 ram hai ranai sindoani+ hoeindifeyo.

Sihafi+mbusūmo ni+ndouwenih+ ai ni+morehi+
 sem+ndimboayu-ane
 asu ni+morehi+ ai ni+ndouwenih+
 sem+ndimboayo-ane
 hoafi+ ra ŋgiri+ asūkai tükündifeyowan+
 himborindo ndandi.

Sihafi+ kaki+ sem+ndimbo ratūpuri+ ratūpuri+yomo-
 rundeimbi+ nindou ranai ana
 muŋguambo hifi+ ranahambo ŋgasūndu
 houmbo ndeara moani+ ŋgini+ndi+ hamindi+
 hond-anemo.

Nga asu se sihafi+ t+bagi+ ŋgini+ndi+ ranamboyafi+
 muŋguambo hifi+hündi+ nindou ranahe-
 imbo wosi+hoafori+ hoafi+mayafinduri+!

²⁴ God+ndi+ hoafi+ hoafi+yomo-rundeimbi+yomondi+
 hori+ asu God+ndi+ nindou ranahei hori+
 ranai Babiron ŋgoafi+ rani+hü meŋgoro.

Yini+, sapo nindou aheimbo ai hifi+ ndani+hü
 hifokoa-mareanduri+ ranahei hori+yo
 ŋgoafi+ rani+hü meŋgoro, ”

mehu.

19

*Babiron ŋgoafi+ ranai moaruwaimbo-mefeyowa
 nindou ai rani+mbō h+hifi+h+hifimayei*

¹ Ro nindou afɪndɪ sɪnambeahɪ hoafɪ pukɪna kamarɪhehinda hɪmborɪmayahɪ. Ai rarɪhi hoafɪyeihɪ seiya,

“God ai sɪhefɪmbo aboedambo-reamuneimb-ani. Ndürɪ adükarɪ asu munɔuambo ŋgɪnɪndɪ ranana sɪhefɪ God ranahandɪ yangɪr-ane!

² God ai anɪhondü asu mbumundɪ hohoanɪmo sɪŋgure nindoumbo yɪbobore arandɪ.

Nindowenihɪ bɪrabɪryo-randeimbü ranai munɔuambo nindou ranaheimbo ahandɪ nindowenihɪ bɪrabɪrɪ hohoanɪmo ranambo moaruwaimbo-mareandürɪ.

God ai nɪmorehɪ ranahambo sɪmborɪ tɪŋrɪfo masagado

nɪmboe ai Godɪndɪ ratüpurɪyomo-rundeimbɪ nindou hɪfokoamarɪpurɪ ranɪmbo-hündä,”

masei. ³ Asükaiyei ai pukɪna hoafɪyeihɪ seiya,

“Godɪmbo adükar-ani yahomboane!

Hai Babiron ŋgoafɪ adükarɪ ranahambo tɪkɪrarandɪ ranahandambo hasɪheimɪ ranai moanɪ yare koadürümbo-koadürümü ahafo,”

masei.

⁴ Ranɪyo 24 boagɪrɪ asu yangɪrɪ nɪŋgoweimbɪ moatükunɪ ranai hɪfɪnɪ pütapɪyei nɪmareimbo God sapo ahandɪ adükarɪ bogorɪ nɪmarɪfondɪ ranɪwamɪ amaru ranahambo hohoanɪmo yahündowohü ŋgusüfo pamarɪhorɪ. Ai rarɪhi hoafɪyeihɪ seiya,

“Godɪmbo adükar-ani yahomboane! Nga anɪhondü-ane!”

masei. ⁵ Ranɪyo asu adükarɪ bogorɪndɪ fondɪ-mayo ranambeahɪndɪ hoafɪ ranai tüküfeyowohü yahoya,

“Muṅguambo nindou, Godɪndɪ ratüpurɪyei-
rɪhüdeimbi se sɪhefɪ God ranahambo
aboed-ani mbɪsei.
Moanɪ nindou-anei asu ndüreimb-anei se
muṅguambo ahambo aboed-ani mbɪsei,”
meho.

*Sipsip Nɪmori ai nɪmorehühɪflɪ sesɪ afɪndɪ
tükümfeyo*

⁶ Ranɪyahɪ asu nindou afɪndɪ fandambo
yaṅgorombo hoafɪ afɪndɪ tüküfembo nahurai
hɪmborɪmayahɪ. Ranɪ-moatükunɪ ranai ana
sapo hoe amündürɪ yigüdayo nahurai hɪmboyo
asu nɪmoamondɪ hoafɪ mbuayo nahuraiyo
tükümfeyo. Ro hɪmborɪyaha ai rarɪhi hoafɪyeihɪ
seiya,

“Godɪmbo adükar-ani yahomboane!

Sapo Adükarɪ God sɪhefɪ ai muṅguambo
ṅgɪnɪndɪ ra hɪfandarandɪ!

⁷ Haponda awi sɪhɪrɪ hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndefühɪ
adükar-ani mbɪsefɪmboane.

Sapo Sipsip Nɪmori ranai nɪmorehɪ
semɪndɪmboayu ranɪ si ra ndeara
tüküfemboane.

Asu ahandɪ nɪmorɪrehɪ ranai ndeara nafɪramɪ-
ndɪmboane amaro.

⁸ God ai nɪmorehɪ ranahambo moanɪ
aboedɪ hamɪndɪ hoearɪ hɪmboarambe
forɪhoaiweimbi güdüfembohünda
sagadomboani,”

masei. (Sapo hoearɪ aboedɪ ranana Godɪndɪ
nendɪ mbumundɪ ratüpurɪ hohoanɪmoayei rana-
handɪ sɪsamɪ nahurai-ane.)

⁹ Ranɪyu asu sünambeahɪndɪ nendɪ mamɪ ai
hoafɪyundɪrühɪ yahuya, “Se ra sürü papɪrandühɪ

an#mboya, Sipsip Ni#mor# ai ni#morehi sem#nd#hi sesi af#nd#i sesesi#-mayei ranambe God ai nindou ranaheimbo se d#g#si meh#nd#r#i ranai ana hi#hi#i-hi#hi#i#mbeiyei-amboane.” As#kaiyu yare hoafi#yund#r#hi yahuya, “Ndan# hoafi# ndanana God#nd#i an#hond# hoafi# hond#-ane,” mehu. ¹⁰ Rani#yahi asu ro ahambo hohoan#mo-mboh#nda yir#i yimbu pus#r#he mamar#hi. Nga ai hoafi#yund#r#hi yahuya, “Refepoan#! Ro-amboan#i se asu si#haf#i wandafi bab#d#imbo si#h#r#i Sisas#nd#i-mayo hoafi# an#hond#mbo-r#ihundeimb#-ane#i. Nga se God#mbo yang#r#-an#mbo hohoan#mo pand#wor#i. Hoafi# Sisas weindah#i-mareand#i ranai nindou ng#n#nd#i sagapur#i arand#i God#nd#i hoafi# hoafi#mboh#nda,” mehu.

Nindou ki#fohi hos#-wami mamaru

¹¹ Rani#yo asu ro hi#mboyahane, s#nambe yipuri ranai s#b#d#hoai yang#rowoh#yo hos ki#fohi ranai man#ngowa hoeimar#heand#i. Hos sem#nd# hu-randeimb#i nindou ran#wami mamaru ranahand#i nd#r#i ra yahurai#-ane: ‘Rat#puri# ndore hi#fanda-randeimb#-ani’. Asu, ‘An#hond# hohoan#mo s#ng#ure-randeimb#-ani’. Sapo ai nindou ranaheimbo y#b#bofe asu yifiari hohoan#mo ra ai moan#i mbumund#i hohoan#mo me#goro ran#-s#ng#u#-ani rawareand#i. ¹² Ahand#i hi#mboar#i ana hai nahuraiyowoh#yo asu ad#kar#i bogor#i nindou#-yafe at af#nd#i ahand#i mb#roambe ni#noumayo. Ahand#i#fi#i nd#r#i s#r## pefe hi#ni#ng#i#feyowa mapaiaro ranahambo nindou amur#i ai moai fi#i#r#i#feyo, nga moan#i

ahand#hoari yang#r-ani fifireamboayu. ¹³ Ai hoandari#hoeari magüdeandi#ranana hor-ambe foefe him#indümbiyo magüdeandi. Ahandi#ndüri#ranana, 'God#indi Hoaf-ane.' ¹⁴ Raniyomo asu sünambeah#indi#ami ranai kifohi#hoeari moani#aboedi#ham#indi#ra fihü yihururü#indi#mo houmbo kifohi#hosi#wami#ninouyomo houmbo ahambo süngumarüri#homo. ¹⁵ Muñguambo hifi#ranaheimbo hifi#nambo-fendüri#mbo amiyomondi#pisao nahurai yihü#m#indi#ham#indi#ahandi yahamonafi#tüküfe mbumarandi. Ai ain#nim#nim#ranambo-an#mbo muñguambo hifi#ranahambo hibadambui. Ranan#mbo asu ai wain hoe boboe ra wain boboembo fondi#ranambe ti#nar#nambo bubütükü#dambui. Rani-moatüküni#ranana sapo God muñguambo ngi#n#indi#hifandandeimbi#mayu ranahandi muñguna moaruwai ham#indi#ngi#n#indi#hohoani#mo ranane. ¹⁶ Ahandi hoandari#hoeari-mayo ran#fih#iyo asu ngehuri#fih#iyo ndüri#ra sürü pefe hi#n#ngi#feyoani#mapaiaro. Ndüri#ranai yare hoafi#yowohü yahoya, "Bogori#nindou-yomondi#Bogori#asu adükari#nindou-yomondi#Adükari-ani," meho.

¹⁷ Raniyahi#asu hi#mboyahünda sünambeah#indi#nendi#ranai hüfi#ham#indi#fih#bot#fi manüñguwa hoeimar#hini. Raniyu#asu ai ndu sünü wafusi#fohö youmemo ranahamumbo puküna hoafi#yupurühi yahuya, "God#indi adükari#sesesi#ndan#fih#i mborai si#fomo fandü mamühi#yafu! ¹⁸ Mborai si#fomo adükari#bogori#nindou-yafe safi, ami bogori#yomondi#safi, ngi#n#indi#nindou-yomondi#safi, hos safi, asu hos sowandümo

homo-rundeimbi-yomondi safi, ra muŋguambo sowasümo. Muŋguambo nindou-yafe safi, moani ratüpuriyomo-rundeimbi nindou-yomondi-mayo asu kaki semindi ratüpuriyorundeimbi-yomondi-mayo, adükarî nindou asu akîdou nindou-yomondi-mayo safi ra muŋguambo sowasümo,” mehu.

19 Ranîyahî asu himboyahünda, nîmambeahîndî nînihondî asu adükarî bogorî nindou hîfî ndanîhünda ahei amiyomo ranai fandu gugurîmarunda hoeimarîheandî. Nindou sapo kifohî hosi-mayo ranîwamî nîmarümbö semündü ahu ranani asu ahandî ami rananemo ranî-babîdîmbo yîfiarîmbo ranai fandu gugurîmarundî. 20 Nîmambeahîndî nînihondî-mayo asu Godîndî hoafî tîkai hoafîyu-randeimbi nindou-mayu ranî-dîbo ai muŋguambo tîkai hepünîfeimbi moatükunî rarîne-marînandî ranî-yimbumbo mbumarîpündümo. Nindou nîmambeahîndî nînihondî-mayo ranahandî himboahü hepünîfeimbi moatükunî rarerandühi asu ranî hohoanîmo sünguyu ai nindou ranaheimbo wosîhoaforî hoafîyundürî marandî. Ranîyei asu ai nîmambeahîndî nînihondî-mayo ranahandî ndürî sahümündihî asu ai sîsamî ranahambo hohoanîmo parîhi marîhündî. Ranîmboyo asu nîmambeahîndî nînihondî-mayo ranîyo asu Godîndî hoafî tîkai hoafîyu-randeimbi-mayu ranîyu ahafanîmbo yangîrî nîmbafanda sowapündümo wafusürîho hai sarfa nîmoeinambo tîkîra-randeimbi-mayo ranambe pîmarupîrî. 21 Ranîyu asu nindou sapo kifohî hosi-wamî nîmarümbö ahandî yahamo

pisao yihümiñdi tüküfe mbumarandi ranambo
ami bodimondi ranahamumbo hifokoako-
mafoareapuri. Raniyo asu muñguambo
ndu ranai ahamundi safi sahüsimbo bodo
tükimehindi.

20

Satan ai 1,000 hïmbani karabusambe manüngu

¹ Raniyahï asu ro nïmboa hïmboyahünda
sünambeahindi nendi mamï ranai
sünambeahindi tüküfi haya sapo hifi ambe ndihï
ragu hoeife-koateyo-randeimbï ranahandi yipurï
ki asu sen nïmboreimbü waramberamündü
makusüwa hoeimarïhinï. ² Raniyu asu ai
amoasirï afïndï ranahambo mbumaramündu.
Amoasirï ranai ana sapo horombodïdï
hondü-mayo-ane. Ai sapo muñguambo
nindou ranaheimbo papï-hoafïrandürï
hoangu-randeimbï Satan-ani. Raniyu asu
sünambeahindi nendi-mayu ranai ahambo
seninambo hüputüpurïherü mbura 1,000
hïmbani hïnïngïmarirï. ³ Raniyu ai ahambo
hïfambe ragu hanïweimbï-mayo ranambe
pirira mahanu. Nafitambe pare mbura
kinambo kikire papïramündï yowanïmbo
hïnïngïmareandi. Rananïmbo ai muñguambo
hïfihündï ranaheimbo ñgirï wosïhoaförï
hoafïndündürï. Ahambo refi hïnïngïfiyuanï
nüngumbo 1,000 hïmbani muñguyo-ambe-
anïmbo tükündüfi akïdou yangirï nüngumbui.

⁴ Raniyo asu bogori nindou-yafe nïmarïmbo
fondï ranai burïmayowa hoeimarïheandi. Fondï
ranïwamï mamarïmo-memo ranahamumbo

yiboboferambo nginindi masagapuri. Asu asukai sapo nindou Sisasimbo asu Godindi hoafi ranahambo anihondumbo wataporimborihü marihündi ranimbo mbiro kibodiri-marandüri ranahei yifiafi hoeimarheandi. Asu aiana nimambeahindi ninihondi-mayo ranahambo ahandi sisami kameihi moai ngusüfo parihindi. Ahei giribodi hamindühi asu warihü nimambeahindi ninihondindi ndüri moai paiaro, nga wani. Ai yangiri tüküyahi bogori nindoumboyahi Krais-babidi mungu-moatükuni 1,000 hımbanambe hıfandimarihündi. ⁵ Nindou amuri yifimayei ana moai yangiramboyahi tüküyahindi, nga ai randihi yifi yagodei ngeimbo 1,000 hımbani munguyo-ambe-animbo tükündahimboyei. Ranana weangurühi yifihündi botife-ane. ⁶ Nindou didiyei ai sapo weangurühi yifiyeimbi botife si ranambe botiyahindeimbi ana ai hıhifi-hıhifimbeyei-amboane. Ai Godindi yangir-anei. Asukai yimbu noufimbı yifi ranai ana ngiri nindou ranaheimbo hıfnambo-ndearü. Ai Godimbo asu Kraisimbo didıbafıferambo nindoumbondahi nimboeimboyei. Rananimbo ai Krais-babidimbo nimboeimbo 1,000 hımbanı aho ranambe mungu moatükuni ra hıbadihümboyei.

Satan ai munguna moaruwai-mboefiyu

⁷ Süngunambo 1,000 hımbanı ra munguyo-ambe-animbo Satanındi karabus wori yipuri ranai sübüdigoedanı asu ai moanambühi tükündüfimbui. ⁸ Asu rananimbo ai munguambo hıfihü nindou burıyei wakarihindi ranaheimbo wosıhoafori hoafiyondürimbo hoahoangu

wakindeambui. Hifi ra ahandi nduri Gok asu Magok-ane. Rananimbo Satan ai aheimbo munguambo yifiarimbohunda ndemundundur mamuhi gugurundearumbui. Nindou afindi safi ranai ana moani siriwara hoe-kimi gudikikiri nahurai aniboadei. ⁹ Raniyei asu ai munguambo hifi ranihu hei Godindi nindou ser worambe aniboadei asu adukari ngoafi God ai hohoanimoju wakimareandi ranaheimbo waki-marhinduri. Raniyo asu sunambeahindi hai ranai kosiwohuyo nindou ranaheimbo hainambo tikirimaranduri. ¹⁰ Satan ai nindou ranaheimbo woshihoafiri hoafimayundur ranimboyu asu God ai ahambo wafusuriho hai sarfa nimoeifih mahoro ranambe pirira mahanu. Nimambeahindi ninihondi asu Godindi hoafi tikai hoafiyu-randeimbi nindou amboani haiambe manimbafani. Rananimbo ai munguambo nimbisi aho ra koadurumbo koadurumbo asubusimbondimo pindimodu ngomboemo.

Yibobofo si tukumefeyo

¹¹ Raniyo asu himboyahunda adukari bogorindi nimari-fondi kifohi ranai ningowohuyo asu raniwami nindou mamai ai mamaruwa hoeimarhini. Raniyo asu ai nimiru-ambe ra hifi sunu ranai awarahoehuyo asu moai sukaiyo hoeifeyo. ¹² Raniyahi asu himboyahunda yifiyeimbi nindou ndureimbi asu nduru-koateimbi ranai bogorindi nimari-fondi hanjifoani burimayeiya hoeimarheanduri. Raniyo asu buk bidifiri ranai boare haya kurumayo. Asu yangiri ninjombo buk

amboani boare haya mengoro. Raniyo asu yifiyeimbi nindou burimayei ranaheimbo nine-moatükuni ramar+hinda sapo buk kurümayo ranambe sürü pefemarandi rani simogodühi aheimbo papi-hoafi ranai tüküme Feyondüri. ¹³ Raniyo asu muᅇguambo siriwara-ambe yifiyei yangoreimbi ranaheimbo siriwara ai hiniᅇgi-mareandüri. Yifiyo-rambo hohoanimo asu yifiafi ngoafi ranambe yifiyeimbi nindou kikihirihümündi animboei ranaheimbo muᅇgu hiniᅇgi-mareandüri. Raniyu asu nindou nimari-fondi-wami mamaru ranai nine-moatükuni ai ramar+hindi rani-simogodühi aheimbo papi-hoafimarandüri. ¹⁴ Raniyo Yifiyo-rambo asu Yifiafi Ngoafi ranahafembo haiambe pimareapira mahanife. Wafusüroho haiambe ranana sapo asukaiyo yimbombofe yifimbo moatükuni ranane. ¹⁵ Nindou didiyei ahei ndüri sapo yangiri niᅇgombo buki-mayo ranambe paiari-koate-ayo ana, nindou ranaheimbo wafusüroho hai mahoro ranambe pimareandüra mahanei.

21

Hifi sünü simbori tüküme Feyo

¹ Rani-moatükuni ranai refahaya-mboyowane, asu himboyahünda sünü hifi simbori ranai tüküme Feyowa hoeimar+heandi. Weaᅇgurühi sünü tüküfe hifi tüküfe-marandi ranai awari+hoeihüyo asu siriwara amboani foeri-koate-mayo. ² Asu himboyahünda Godindi ngoafi simbori Serusarem ranai, sapo nimorehi

anam#ndü#fembo ahandi anam#ndi rani-sowahi homboyaho haya rawefeyo nou yahurai refe-haya God sowah#ndi tükufe makosowa hoeimar#heandi. ³ Bogor#ndi n#mari-fondi-mayo ranambeah#ndi hoafi puküna hoaf#mayowa h#mbor#mayahi. Yare hoaf#yowohü yahoya, “H#mbor#yeyi! God#ndi wori hapoana nindou-bab#d#imbo anango! God ai nindou-bab#d#imbo n#nguhü asu ahandi nendi#ndeimboyei. God ai ahandi#hoari nindou rani-bab#d#imbo an#ngu an#mbo asu ai ahei Godi#nd#mbui. ⁴ Ai nindou ranahei h#mboarambeah#ndi arani-h#mboaho gedüher#mbui. Ranan#mbo y#f#mbo hohoan#mo, as#busi, arani asu #gusüfo af#ndi kife hohoan#mo ra #g#ri tükündefeyo. Sapo ranana horombod#d#i moatükuni awar#hoaimb-ane,” meho.

⁵ Raniyo asu nindou fondi rani#wami mamaru ranai hoaf#yuhü yahuya “Haponda ro mu#guambo moatükuni s#mbor#rar#heand#hanahi,” meho. As#kai hoaf#yund#r#hi yahuya, “Ndan# hoafi ranahambo se sürü pap#ndandi. Sapo hoafi nda ai an#hondü ham#nd-ane, #ga an#hond#mbo-nd#hindi,” meho.

⁶ Raniyu hoaf#yund#r#hi yahuya, “Mu#guambo moatükuni ai tük#femboane! Roana horombon#poed-anahi asu süngun#poed-anahi, sapo wean#gur#h#d#d-anahi asu bi#d#f#ran#d#d-anahi. Nindou düdi ai am#ndan#n#omboayu ana, nindou ranahambo ro yang#ri# n#ngoweimbi har#hoe for#hoeimbi nindou ranahambo moani ndahandoan# nd#m#nd#mbui asu kak#nambo sem#ndi-koate ndahandomboyahi. ⁷ Nindou

düdi ai yifiambeahindi t̄itaboarifoare
 harihoei tükefiyu ana, ai wandi-mayo
 moani sai moatükuni ra ndemündümbui.
 Rananimbo asu ro ahandi Godi-ndahan
 ai wandi n̄imorindümbui. ⁸ Nga asu
 nindou d̄idei ȳih̄imbo-s̄is̄ir̄iyahi-r̄ih̄ündeimbi,
 an̄ihondümbofe-koateyei r̄ih̄ündeimbi,
 moaruwai ham̄indi ratüpur̄iyei r̄ih̄ündeimbi,
 nindou h̄ifokoar̄ih̄i-r̄ih̄ündeimbi, n̄imoreh̄i
 s̄is̄ih̄imoyomo-rundeimbi, n̄indowenihi
 birab̄ir̄iyei r̄ih̄ündeimbi, t̄ibaḡiru-rundeimbi,
 t̄ikai god̄imbo hohoan̄imo par̄ih̄i-r̄ih̄ündeimbi,
 wos̄ihoafori hoaf̄iyei r̄ih̄ündeimbi ahei
 n̄iṅgofondi ranana, wafusüroho hai asu hai sarfa
 n̄imoei apoarambe ahoro ran̄ihü yagodiṁboe.
 Ranana yimbu-noufimb̄i yif̄imbo moatükuni-
 ane,” mehu.

S̄imbor̄i Serusarem ṅgoafi

⁹ Sünambeahindi nendi dis 7 waram-
 beründ̄imo-ndeimbi ranahandambo mam̄i-
 mayu ranai wambo-so God̄indi hürütü
 moend̄ifembohünda moaruwai ham̄indi
 moatükuni foafusüfiyuan̄i tüküfimb̄i-mayo ra
 semündü haya makusu. Ai hoaf̄iyund̄ir̄üh̄i
 yahuya, “Se s̄in̄if-an̄imbo ro n̄imoreh̄i
 anam̄indüh̄ifembo an̄iṅgo Sipsip N̄imor̄indi
 n̄imoreh̄i ra nafuinda-han̄in̄imboyahi,”
 mehund̄ir̄i. ¹⁰ Ran̄iyo asu wandi fiambe
 Yifiafi Aboedi ranai ṅḡin̄indi tüküfend̄ir̄üh̄iyahi
 asu sünambeahindi nendi ranai wambo
 semündünd̄ir̄i h̄ifi wafu n̄imoamo ham̄indi
 ran̄iwam̄i mahafu. Ran̄iyu asu ai wambo
 Serusarem ṅgoafi adükari sünambe God

sowah#ndi makoso ranahambo nafui-mayundi#ri.
¹¹ Raniyo asu God#ndi himboamupuimbo-
 randeimbi ranai si boak#mafoareandi. Asu
 ngoafi ranai sapo sur#hoeimbi sospa n#moei
 kaki af#ndi#fih# sem#ndi#mbo rahuraiyo moani
 himboarambe for#for#hoeimbi ham#ndi-
 mayo. ¹² Ngoafi ad#kari ranai pap#
 n#moamo ham#ndiyo 12 nafitambe kem#ndi
 hin#ng#mefeyo. Raniyo asu 12 sunambeah#ndi
 nendi ranai nafitambe ranahambo warani-
 r#nd#mo houmbo hifand#marundi. Nafitambe
 ran#fih# Israer-yafe 12 sir# ranahei nd#ri ra
 pap#mayo. ¹³ Nafitambe ranai gor#goan#n#-
 gor#goan#n#re bur#mayo. Ng#m# ranai
 h#f#ham#ndi s#fuan# n#ngomo, ng#m# himboran#
 n#ngomo, ng#m# ranai rahan#n# himboran#
 n#ngomo asu ng#m# h#f#ham#ndi hafuan#
 n#ngomo marundi. ¹⁴ Ad#kari ngoafi ranahand#
 pap# ranana 12 ng#n#ndi n#moeinambo ndih#
 ragu samboefimb#yo. Raniyo asu mamani
 ran#wam# Sipsip N#mor#ndi hoafi sowand#mo
 homo-rundeimbi 12-yomondi nd#ri ranai
 pap#mayo.

¹⁵ Sapo sunambeah#ndi nendi horombo
 wambo watapor#mbo-marand#ri-mayu ranai
 gor#nambo nafiyoweimbi-h#ndi simongorife
 n#m#hari ranambo ad#kari ngoafi nafitambe
 asu pap# ra simongori-femboh#nda sem#nd#
 haya man#ngu. ¹⁶ Ad#kari ngoafi ranana
 mun#guambo himbor# ra moani simogodapo
 ham#ndiyo. Raniyu asu sunambeah#ndi
 nendi ranai simongori n#m#hari masem#ndu
 ranambo simon#go-reandane, ngoafi af#ndi-

kokoeaiyo ahandi ra 2,200 kiromita tükümeſeyo. Raniyo asu ahandi simongori hoandari mahafo, himbori yimbu mahafe ranai moani simogodapo hoandari-mayo. ¹⁷ Asu papi nimoamo ranahambo amboani simongoreandane, mam 65 mita tükümeſeyo. Rani simongori ranana moani nindou simongorurundeimbiyo sunambeahindi nendi-mayu ranai simongorimareandi. ¹⁸ Ngoafi ranahandi papi ranana hamburi asu yangiri saspamoeinambo papiyoweimbiyo. Nga ngoafi ranana moani gor sürühoembi yangirane nafiyoeweimbiyo manango. ¹⁹ Adükari ngoafi ranana hifini ndihi God ai munguambo mamikarambo nimoekaki afindifihi semündümbi-namboyo kore hininngimareandi. Weangurühi korimeſeyo ranana hamburi asu yangiri saspamoeiyo, rani-kimi asudabombü sapaia nimoeyo, rani-kimi kifohi aget nimoeyo, rani-kimi yangirasüfo emerar nimoeyo. ²⁰ Asu rani-kimi hamburi kikire kifohi kikire-randeimbi sadonikis nimoeyo. Rani-kimi konirian nimoeyo, rani-kimi krisorait nimoeyo, asu rani-kimi ngorü-poanambo yangirasüfo berir nimoeyo, rani-kimi añüsüh+safümbi topas nimoeyo, rani-kimi krisopres nimoeyo yangirasüfoyo añüsüh+safümbiyo-randeimbi. Asu rani-kimi asudabombü haiasin nimoeyo, bidifiranambo ana hamburi ametis nimoeyo. ²¹ Nafitambe 12 ranana sapo 12 kifohi mbisihondiyo. Munguambo yipuri nafitambe ra mbisihondi mam-namboyo nafiyo

hɪnɪŋgɪmefeyo. Ngoafi ranahandi munɟuambo nafi ranana gor hondünambo nafi yoweimbiyo hayamboyo hoehimbo nahurai-mayo.

²² Ro moai Godimbo hohoan+moyondo-rambo worɪ fondarowa hoeirɪheandi. Sapo Adükari God Munɟuambo Ngɪnɪndembɪ-mayu ranai-yu asu Sipsip Nɪmorɪ ai ngoafi ranahandi Godimbo hohoan+moyo-rambo worɪmefanɪ.

²³ Ngoafi ranɪwamɪ hüfɪhamɪndɪ amoamo ahafandɪ si ra ŋgɪrɪ boakɪboadɪneandɪ sapo Godɪndɪ hɪmboamupuimbo-randeimbɪ si ranai ngoafi ranɪwamɪ boakɪmafoareandɪ ranɪmbo-wambo. Asu Sipsip Nɪmorɪ ranai-ani ngoafi ranahandi ram hai nou-ayu.

²⁴ Rananimbo munɟuambo hɪfɪhündɪ ranai ngoafi ranahandi si ranɪ-süŋgu ŋgeihü, asu munɟuambo hɪfɪhündɪ bogorɪ ranai ahamundɪ ngɪnɪndɪ napo ra ranɪhü ndowandümo tükündafumboemo.

²⁵ Munɟuambo si aho ra nafɪtambe ranai ŋgɪrɪ pande nɪŋgo, ŋga sübüdɪhoai yagodɪ ŋgomboe. Sapo ranɪ-simboanɪ ana ŋgɪrɪ nɪmbɪ ranai yagodo.

²⁶ Asu ngoafi adükari ranambe munɟuambo hɪfɪhündɪ-yafe yihuru asu aboedɪ napo ngɪnɪndɪ ra ndemündündürɪ keboemboe.

²⁷ Nga nɪne-moatükunɪ moaruwai-ayo, asu yikoarɪfo hohoan+moyo-randeimbɪ asu wosɪhoaforɪ hoafɪyo-randeimbɪ, munɟuambo ranana ŋgɪrɪ ngoafi ranambe keboehi ŋgei. Sapo Sipsip Nɪmorɪndɪ koadürümbo nɪŋgombo bukɪ-mayo ranambe ahei ndürɪ pamareandürɪ ai-yanɟɪranɪmboke-boehi ngüsimboyei.

22

Yangir+ niŋgombo hoe asu nim+

1-2 Ran+yu asu sünambeah+ndi nendi-mayu ranai hoe af+ndi yangir+ niŋgombo nim+ndi ra wambo nafuimayund+ri. Hoe ra himboarambe mupui for+ wak+reandeimb-ane. Hoe ranana sapo God asu Sipsip Nimori ranahafand+ nimari-fondi-mayo ranambeah+ndi tükufe hayamboyo ŋgoafi nafi bogor+ ran+ mbusümondühi mafoero ho. Asu hoe ran+ himbori-k+mi yangir+ niŋgombo nim+ ranai ŋgorügoan+ni-ŋgorügoan+ni bur+mayo. Nim+ ranai mam+ himbanambe 12 his+yowohü asu moan+ mamami amoamo his+yo arandi. Asu nim+ ranahand+ emündü ranana muŋguambo hif+hünd+ ranaheimbo aboedambofendür+ ramboane. ³ Asu n+ne-moatükun+ God ai ranahambo moaruwai-ane ehu ranana ŋgir+ ŋgoafi ranambe yagodo. Nga God asu Sipsip Nimori ahafand+ adükari bogor+ndi nimari-fondi ran+ yangir+ yagodoan+ asu God+ndi ratüpur+yei r+hündeimb+ ai ahambo hohoan+mondeih+ ŋgusüfo pand+hor+mboyei. ⁴ Ranan+imbo asu ahand+ ŋgusümbor+ hoeind+himboyei asu ahand+ ndür+ ra ahei gir+bod+ ham+ndi+fil+ sürü pande hin+ŋg+ndeambui. ⁵ Asu ranan+imbo ŋgir+ nimbi asükaindo tükünd+feyo. Ran+imbo-an+imbo ŋgir+ ram asu hüf+ham+ndi ranai si boak+boadeand+. Sapo Adükari God ai-an+imbo ahei sindumbui. Asu nindou ranai adükari bogor+ nindoumbondahi koadürümbo-koadürümbo h+badühi ŋgeimboyei.

Sisas ai ŋgir+ am+tata kudu

6 Raniyu sünambeahindi nendi ai hoafiyundi rühi yahuya, “Ndanı hoafi ndanana anıhond-ane, nga anıhondümborıhindamboane. Nga Adükarı God, sapo ahandı hoafi hoafiyomo rundeimbi ranahamumbo ahandı Yifafi masagapuri ranai ahandı sünambeahindi nendi ranahamumbo koamarıhepuri. Asu ai sapo Godındı ratüpurı ratüpurıyei-rihündeimbi ranaheimbo nıni-moatükunı nımai hamındı tükümandıfe ranahambo nafuimbohünda koamarıhepuri,” mehu.

7 Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Awi hımborıyei! Ro ngırı amitata tükündaheandı. Nindou düdi ai buk ranambe süngunambo tükıfembo hoafi sürü papı-mayo ranahambo hımborıyeihı süngurıhi rıhündeimbi-mayei ranai ana hıhıfi-hıhıfımbeyei-amboane!” mehu.

8 Ro Son rani-moatükunı ra hımborıya hoeirıheamboanahı. Asu ro rani-moatükunı ra hımborıya hoeirıhe raraorıhi heheambo sünambeahindi nendi wambo nafui-mayundi rı ranahandı yiri-kimı piya nımarımbı ndeara ahambo hohoanımo-yindowohü ngüsüfo pefimbo yangırımayahı. 9 Nga asu ai wambo hoafiyundi rühi yahuya, “Yowanı, se refepoanı! Roana sapo sıhafı mamı ratüpurıye rıhoandeimbi wandaf-anahı. Asu roana sapo sıhafı apodoho wandafı-mamı Godındı hoafi hoafiyomo-rundeimbi-memo rananemo asu muᅇguambo nindou buk ndanambe hoafi engoro ranahambo hımborıyei mburıhü rani-süngurıhındeimbi ranahei wandaf-anahı. Nga

Godimbo-animbo hohoanimo-ndafindowohü ngusüfo pandiwori,” mehu.

¹⁰ Asukai hoafiyundirühi yahuya, “Godindi süngunambo tükifembo buk ndanambe apaiaro ra se yowanı dibonapifehi gabudife-poanı. God ai munquambo rani-moatükunı ranahambo refemboayu ra ndeara akımı tükufembo yangir-ane. ¹¹ Ranimboane asu moaruwai hohoanımoyu-randeimbi ranai moanı moaruwai hohoanimo rani-süngu-mbireand-amboane. Asu moaruwai hamıdı hohoanımoyu-randeimbi ranai moaruwai hamıdı hohoanimo süngu-mbireand-amboane. Asu mbumundı hohoanımoyu-randeimbi ranai mbumundı hohoanimo süngu-mbireand-amboane. Sürühoeimbi hohoanimo süngureandeimbi ranai sürühoeimbi hohoanimo süngu-mbireand-amboane,” mehu.

¹² Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, “Awi se himborıyei! Ro ngiri amıtata tükündaheandı! Ro takını moatükunı ndahamıdı tükündahe-amboyahi. Rananimbo düdi ai ninı-moatükunıyo ramareandı rani-simogodühi ndeheamboyahi.

¹³ Roana horombonıpoed-anahi asu süngunıpoed-anahi. Ro weangurühidıd-anahi asu bidıfiranıdıd-anahi. Roana weangurühidıdı hondüyu asu süjudıdı hondüya-rıhandeimbanahi

¹⁴ Nindou didıyei ahei hoarı-mayo ra boboerihünda aboedı simborı afısahokoate tüküfeimbi-mayei ranai ana hıhıfi-hıhıfımbeyei-amboane. Aiana sapo yangiri nıngoweimbi nımı-mayo ranahandı hısi ra

moani himbo-koate dagüdihi asu adükari
 ngoafi giniri yipuri nafitambe-mayo rani
 nafi keboehimboyei. ¹⁵ Nga asu moaruwai
 hamindi hohoanimoeyimbi nindou, tibatiru
 rundeimbi, nimorehi sisihimoyomoru-ndeimbi
 asu nindowenihi birabiriyeyi rihundeimbi,
 nindou hifokoarhi-rihundeimbi, tikai godimbo
 süngurhi-rihundeimbi, nindou wosihofori
 hoafiyeyi rihundeimbi, ranai ana ngiri adükari
 ngoafi nafitambe-mayo rani-nafi keboehi ngüsi,
 nga ai moanambuhü nimboeimboyei.

¹⁶ Ro Sisas-anahi nda, wandi sunambeahindi
 nendi ranahamumbo koarari-heheapuri
 munguambo moatükuni ranahambo wandi nendi
 ranaheimbo wataporimbo-yondürimbohünda.
 Roana sapo Defitindi amoaomami ranahei
 sirihünd-anahi tüküyahe animboahi. Asu roana
 botiboti siambeahindi mupui-anahi,” mehu.

¹⁷ Yifiafi Aboedi ai Sipsip Nimorindi nimorehi
 rani-dibo hoafiyafehü safeya, “Se mborai
 sinifi,” masafe. Nindou düdi himborinduhü
 ana, hoafinduhü animboya, “Se mborai sinifi,”
 mbüsu. Nindou düdi ai amindaninombonduhü
 ana, mbüsünu-wamboane. Nindou ai hoe
 simindimbo hohoanimoayu ana, ai sünü yangiri
 ninngoweimbi hoe ra moani mbüsümüdu-
 wamboane.

*Son ai nindou buk ndanambeahindi hoafi
 himborayeyi ranaheimbo ahini hoafimayundüri*

¹⁸ Munguambo nindou ai Godindi hoafi sapo
 buk ndanambe engoro ranahambo himborayeyi

ranaheimbo ahini hoafi nda ro Son-anahi asa-handüri. Nindou düdi ai ahandi hoafi Godindi-mayo hoafi ranifihi pare haya hoafayu ana, God ai ahambo nine moaruwai moatükuni ai buk ndanambe refembo hoafimayu ra ahambo randeambui. ¹⁹ Asu nindou düdi ai bidifiri hoafi buk ndanambe raguanambo-areandi ana, God ai nindou ranahambo randirani asu ngiri sapo yangiri niŋgombo nimi hisi-mayo ra dedu. Asu ngiri Godindi adükari ngoafi buk nda ranahambo wataporimbo-marandi ranambe nŋgu.

²⁰ Nindou muŋgu moatükuni ranahambo anihondumbo hoafimayu ai hoafiyuhüya, “Ro ngiri amitata tükündaheandi,” mehu.

Anihond-ane. Adükari Sisas, se mborai.

²¹ Adükari Sisas ai siheimbo muŋguambo moani hipoambo-mbireandüramboane.

Godind̩i Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3